

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2024-0526320	Datum opzoeking:	10/06/2024
Referentienummer:	Plotersgracht 35-1	Zoekdata:	44021A0758/00G000
Perceel:	44021A0758/00G000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Gent afdeling GENT 1 AFD, sectie A met perceelnummer 0758/00G000 [44021A0758/00G000]

Informatievraag: Beschermd onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

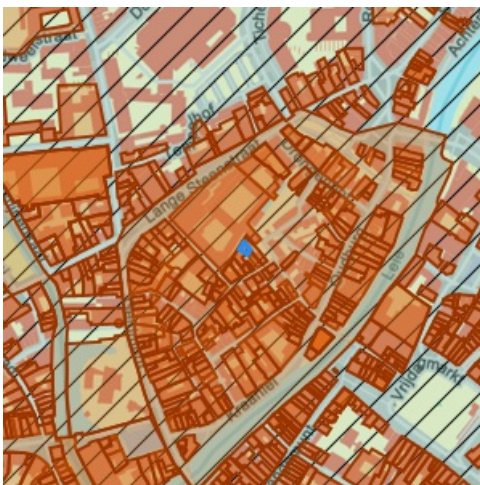
- **Patershol en omgeving:** (detail zie bijlage)

Legende

■ Cultuurhistorische landschappen	■ Monumenten
■ Archeologische sites	■ Overgangszones
■ Stads- en dorpsgezichten	

Informatievraag: Vastgestelde inventaris onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Historische stadskern van Gent:** (detail zie bijlage)
- **Patershol:** (detail zie bijlage)
- **Beluik met poortgebouw:** (detail zie bijlage)

Legende

■ Landschapsatlas	■ Archeologische zones
■ Landschapelijk erfgoed	■ Bouwkundig erfgoed

Informatievraag: Erfgoedlandschap (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in het erfgoedlandschap

Legende

- ☑ Landschapelijk erfgoed

Informatievraag: Unesco werelderfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Belfort, lakenhal en Mammelokker: buffer:** (detail zie bijlage)

Legende

- ☐ Bufferzones
- ☑ Kernzones

Informatievraag: Gebieden geen archeologie (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend erfgoed is niet opgenomen in gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt

Legende

- ☐ Gewestelijk
- ☑ Gemeentelijk

Informatievraag: Erfgoed plannen (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen erfgoed plannen

Legende

- Beheersplannen
- Onroerenderfgoedrichtplannen

Informatievraag: Wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Historische stadskern van Gent:** Archeologisch (detail zie bijlage)
- **Beluik met poortgebouw:** Bouwkundig (detail zie bijlage)
- **Patershol:** Bouwkundig (detail zie bijlage)

Legende

- Archeologische erfgoed elementen
- Archeologische erfgoed gehelen
- Bouwkundig erfgoed elementen
- Landschappelijk erfgoed elementen
- Landschappelijk erfgoed gehelen

Informatievraag: Archeologienota's (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen goedgekeurde archeologienota's

Legende

- Archeologienota's

Informatievraag: Eindverslag archeologie (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen eindverslagen van archeologisch onderzoek

Legende

 Eindverslag archeologie

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan een goed beschermen als het door de erfgoedwaarden van algemeen belang is. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Is het onroerend goed beschermd, dan gelden er verschillende specifieke juridische (per monument, stads- of dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap) gevolgen om het behoud ervan te garanderen. Bovendien kan je beroep doen op verschillende vormen van financiële ondersteuning.

Er zijn vier mogelijke vormen van bescherming: een beschermd monument, een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermd stads- of dorpsgezicht en een beschermde archeologische site. Binnen elk van deze statuten is het mogelijk om een overgangszone in te stellen. Zo'n zone ondersteunt de erfgoedwaarden van het beschermde goed.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met rechtsgevolgen. De rechtsgevolgen zijn minder uitgebreid dan bij een beschermd erfgoed. Bovendien gelden voor alle vastgesteld bouwkundig en landschappelijk erfgoed in Vlaanderen eenzelfde set rechtsgevolgen.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet bevoegdheid voor steden en gemeenten voor het inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed. De Vlaamse overheid inventariseert het archeologisch erfgoed, varend erfgoed en de landschappelijke gehelen (Landschapsatlas).

Erfgoedlandschap

Anders dan bij een bescherming of vaststelling van een onroerend goed verloopt de procedure van een erfgoedlandschap via de regelgeving Ruimtelijke Ordening. Als er voor een gebied een RUP wordt opgemaakt, kan de plannende overheid (gemeente, provincie of Vlaanderen) ervoor kiezen om hier ook een erfgoedlandschap in af te bakenen. Zo kunnen er stedenbouwkundige voorschriften gekoppeld worden aan het erfgoedlandschap waarmee ingezet wordt op erfgoedzorg. Wordt je goed erfgoedlandschap, moet je rekening houden met zorgplicht.

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel zeven beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette, de volledige Brugse binnenstad, het Zoniënwoud, de Wortel-Kolonie en begraafplaatsen en herdenkingsites van WO I.

Gebieden geen archeologie

De kaart wordt sinds 2016 periodiek vastgesteld door het agentschap. Op die manier kunnen percelen of gebieden die beantwoorden aan de criteria voor opname op korte termijn op de kaart opgenomen worden. Dit geeft bouwheren, verkavelaars en ontwikkelaars met plannen voor dergelijke percelen de mogelijkheid om vrijgesteld te worden van een archeologisch vooronderzoek, zonder vertraging en bijkomende kosten.

Plannen

Een goedgekeurd beheersplan legt geen actieve verplichtingen op. Het is en blijft een geconcretiseerde beheersvisie voor een erfgoedplaats. Toch heeft het document in zekere mate een 'dwingend' kader waarbinnen je moet blijven: als je werken wil uitvoeren, moeten ze stroken met de beheersdoelstellingen uit het beheersplan. Zijn de beheersdoelstellingen niet meer passend, dan kan je een aanpassing van het beheersplan aanvragen of een nieuw beheersplan opmaken. De geldigheidsduur van een plan is 24 jaar. In bepaalde gevallen heb je een goedgekeurd beheersplan nodig om een erfgoedpremie aan te vragen.

Geïnteriseerd wetenschappelijk onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed.

Geïnteriseerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Archeologienota's en nota's

Een bouwheer is in bepaalde gevallen verplicht om een archeologienota toe te voegen aan een vergunningsaanvraag. Hij stelt daarvoor een erkend archeoloog aan om een archeologisch vooronderzoek uit te voeren en een archeologienota op te stellen. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan je vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van: oppervlakte perceel en bodemingreep, ruimtelijke bestemming van perceel en of het terrein zich situeert in een beschermde archeologische site, in een vastgestelde archeologische zone of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

Eindverslag archeologisch onderzoek

Bij bouw- of verkavelingsprojecten maakt een erkend archeoloog verschillende verslagen op om archeologisch erfgoed te documenteren. De bouwheer moet aangeven of er archeologisch erfgoed op het terrein wordt verwacht en hoe hiermee zal worden omgegaan. Een vooronderzoek resulteert in een archeologienota of een nota bij een uitgesteld vooronderzoek. Als uit het vooronderzoek blijkt dat een archeologische site verder onderzocht moet worden, volgt een opgraving, uitgevoerd door een erkend archeoloog. Binnen twee maanden na het veldwerk maakt de archeoloog een archeologierapport met voorlopige bevindingen, dat aantoont dat het werk op het terrein is voltooid en de bouwwerkzaamheden kunnen beginnen. Het definitieve eindverslag, met alle onderzoeksresultaten, wordt binnen twee jaar na de opgraving bezorgd.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroerenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van het Agentschap Onroerend erfgoed via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: Plotersgracht 35-1)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Gent afdeling GENT 1 AFD, sectie A met perceelnummer 0758/00G000 [44021A0758/00G000]

Beschermd onroerend erfgoed

Beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek: Patershol en omgeving

Beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek

Beknopte karakterisering

Typologies arbeiderswoningen, beluiken, burgerhuizen, godshuizen, herenhuizen, stadswoningen

Datering 12de eeuw, late middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd

Beschrijving

Het Patershol en de onmiddellijke aanpalende omgeving is beschermd als stadsgezicht. De gevels die zich op de grens van de afbakening bevinden en waarvan de rest van het gebouw buiten de afbakening ligt, maken in dit geval geen deel uit van de bescherming.

De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML) bracht een advies uit waarbij de bescherming als volgt werd gemotiveerd:

"omwille van de historische betekenis van deze eeuwenoude stadswijk, gelegen naast het historische Gravensteen, aan weerszijden van de (nu overwelfde) Plotersgracht, waarvan het zuidelijk deel tussen de Plotersgracht en de Lieve deel uitmaakte van het 10de-eeuws grafelijk castrum. Hieruit werd in de 13de eeuw de Oudburg aan de Gentenaars verkocht. In de strook gelegen tussen de Lange Steenstraat en de Plotersgracht kwamen zich in de loop van de 13de en 14de eeuw twee kloosters vestigen, namelijk de geschoeide karmelieten in de Vrouwebroersstraat en het refugiehuis van de norbertijnenabdij van Drongen in het Drongenhof. Hun aanwezigheid houdt waarschijnlijk nauw verband met de overgeleverde benaming 'Patershol'.

omwille van het sinds de middeleeuwen nagenoeg onveranderd gebleven stratenpatroon dat nog steeds een bloeiend samenspel vertoont van smallere en bredere straten met onder meer de karakteristieke aanleg in bajonetvorm (Trommelstraat) en kleinere pleintjes, alsmede sporen van het tracé van de Plotersgracht met de nu verdwenen brugjes erover. Talrijke details onderlijnen archeologisch ook de achtergrond van het gebied. Zo wijzen bijvoorbeeld het verspringen van de rooilijn na het vijfde huis op de Kraanlei, achter het eerste huis in de Geldmunt, op de afzonderlijke identiteit van een specifiek grafelijk deel bij het Gravensteen en het oude nederzettingsgebied (Oudburg) van de Ballenstraat tot de Schipgracht.

omwille van de uitzonderlijke architectuurhistorische waarde van een aantal merkwaardige gebouwen (waaronder het oude karmelietenklooster, de kapel van het Drongenhof, het Kinderen Alijnshospitaal, alle reeds beschermd) en talrijke voormalige patriciërswoningen die tot in de 18de eeuw het specifiek karakter van deze notabelenwijk hebben uitgemaakt. Om verscheidene redenen (onder meer ingevolge de industrialisatie van de stad) begint in de 19de eeuw een gestage bevolkingswisseling naar een steeds lager niveau. Deze evolutie heeft uiteraard zijn weerspiegeling gevonden in de bebouwing (onder meer in beluiken). Het geheel vormt echter nog steeds een uniek architecturaal patrimonium.

omwille van het cultuurhistorisch belang van het feit dat rond de Plotersgracht eeuwenlang de ambachtelijke activiteit van de lederbewerking gevestigd is gebleven, hetgeen nog steeds blijkt uit enkele straatnamen (zoals de Leertouwers- of Plotersgracht zelf en de Corduwaniersstraat). De aanwezigheid van nog andere ambachtshuizen zoals het Wijnschroedershuis en Kraankindershuis (gelegen Kleine Vismarkt nummer 2) en de nog herkenbaar te lokaliseren Sint-Elooiskapel van de gilde der smeden (gelegen Geldmunt nummer 28) illustreren eveneens de cultuurhistorische waarde van de buurt.

omwille van de volkskundige waarde omdat het Patershol sinds het einde van de 19de eeuw geëvolueerd is tot een beruchte volkswijk. Het echte volksleven en een aantal figuren van het volkstoneel van de Minard worden dan ook traditioneel in het Patershol gesitueerd."

- Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, beschermingsdossier DO000657, Patershol en onmiddellijke omgeving, advies KCML (1981).

Waarden

Het Patershol en de onmiddellijke aanpalende omgeving is beschermd als stadsgezicht omwille van het algemeen belang gevormd door de:

Historische waarde

Historische waarde

in casu *architectuurhistorische waarde*:

Historische waarde

in casu *cultuurhistorische waarde*:

Volksculturele waarde

Is de aanduiding van

- **Ballenstraat, Corduwaniersstraat, Drongenhof, Geldmunt, Haringsteeg, Hertogstraat, Kaatsspelplein, Kalversteeg, Karmelietenstraat, Kleine Vismarkt, Kraanlei, Lange Steenstraat, Oudburg, Plotersgracht, Rodekoningstraat, Sint-Veerleplein, Sluizeken, Sluizekenkaai, Sluizekenstraat, Trommelstraat, Vrouwebroersstraat, Zeugsteeg, Zuivelbrugstraat, Zwaanstraat (Gent)** Het Patershol is een klein maar dichtbebouwd stadsgebied in de schaduw van het Gravensteen. De wijk wordt gekenmerkt door enkele grote, religieuze ensembles, luxe herenhuizen en voornamelijk veel middeleeuwse stadswoningen.

Is de omvattende aanduiding van

- **Drongenhof 11, Kaatsspelplein (Gent)** Achterhuis van burgerhuis, opgevat als een classicistisch-getint volume met twee bouwlagen, één travee en zadeldak, daterend uit 1784. Bepleisterde lijstgevel met bekronend driehoekig fronton.
- **Zwaanstraat (Gent)** Diephuis, achterbouw van woning van Drongenhof nummer 9, van twee bouwlagen en één travee met zadeldak en tuitgevel met gedeeltelijk gewijzigde helling, uit 17de eeuw.
- **Ballenstraat (Gent)** Breedhuis van twee traveeën en twee bouwlagen met zadeldak met een oude kern.
- **Haringsteeg 2 (Gent)** Enkelhuis van twee traveeën en twee bouwlagen met zadeldak, met een oude kern, mogelijk uit de 18de eeuw.
- **Corduwaniersstraat 59 (Gent)** Arbeidershuisje van twee bouwlagen hoog en twee traveeën breed, afgedekt met zadeldak, daterend uit de 17de tot de 18de eeuw.
- **Karmelietenstraat 3 (Gent)** Arbeiderswoning van het enkelhuistype van twee bouwlagen en twee traveeën onder zadeldak, daterend uit de eerste helft van de 19de eeuw. Verankerde en beschilderde, bakstenen lijstgevel.
- **Ballenstraat (Gent)** Twee arbeidershuisjes van twee bouwlagen en respectievelijk twee en vier traveeën met zadeldak. Oude kern aangegeven door het algemeen volume, het afdak en de muurankers.
- **Haringsteeg 3-5 (Gent)** 18de-eeuwse huisjes, aangepast in de loop van de 19de eeuw. Lijstgevels met twee bouwlagen opgetrokken uit baksteen.
- **Zwaanstraat 8-10 (Gent)** Rij kleine enkelhuisjes van twee bouwlagen en twee traveeën, afgedekt met zadeldak, van circa 1800.
- **Sint-Veerleplein (Gent)** Zandstenen barokpoortje, vermoedelijk voormalige toegang tot het gesticht voor weesjongens op Bisdomplein, later overgebracht naar het Museum voor Stenen Voorwerpen en circa 1913 hier geplaatst als achterpoortje van een huis aan de Kraanlei. Daterend van de tweede helft van de 17de eeuw.
- **Plotersgracht 27-35 (Gent)** Vijf huisjes die samen een beluik vormen, ingeplant rondom een binnenplaats, vermoedelijk aangelegd begin twintigste eeuw en gebouwd in een traditionele stijl naar ontwerp van A. Ledoux.
- **Vrouwebroersstraat 11-13 (Gent)** Breedhuis van acht traveeën en drie bouwlagen met plat dak en bepleisterde en geschilderde lijstgevel, vermoedelijk daterend uit het vierde kwart van de 18de eeuw.
- **Sluizeken 11 (Gent)** Enkelhuis van twee traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak, uit eerste kwart 20ste eeuw. Lijstgevel van wit geglaazuurde baksteen horizontaal geled door arduinen banden.
- **Drongenhof 2 (Gent)** Burgerhuis, naar verluidt in 1911 door architect Valentin Vaerwyck ontworpen, in opdracht van textielbaron Juliaan Van Damme. Enkelhuis van twee bouwlagen hoog met drie traveeën brede voorgevel, afgedekt met mansardedak. Lijstgevel met totaal asymmetrische en onregelmatige opbouw en verspringende bouwlaaghoogten; gele baksteen met decoratieve verwerking van faiencetegels boven de hardstenen plint.
- **Drongenhof 20 (Gent)** Dubbelhuis van vijf traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak. Bak- en zandstenen voorgevel in traditionele stijl, vermoedelijk daterend uit de 18de eeuw, met aanpassingen uitgevoerd in het eerste kwart van de 19de eeuw.
- **Geldmunt 4 (Gent)** Enkelhuis met bepleisterde lijstgevel van drie bouwlagen en drie traveeën afgedekt met pseudo-mansardedak, uit de 19de eeuw, met een bepleisterde lijstgevel.
- **Geldmunt 6, 6A-C (Gent)** Middelgroot breedhuis van zes traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak; vermoedelijk 16de-eeuwse kern met aanpassingen uit 18de, 19de en 20ste eeuw. De 19de-eeuwse bepleistering van de lijstgevel werd gereconstrueerd. Aanbouw haaks op achtergevel, van twee bouwlagen onder zadeldak, uit de tweede helft van de 18de eeuw.
- **Geldmunt 16 (Gent)** Huis van drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel uit de tweede helft van de 19de eeuw, die vooruitspringt ten opzichte van de rooilijn van de eerste huizen uit de straat en vermoedelijk opgetrokken voor een oudere kern.
- **Geldmunt 28 (Gent)** Enkelhuis van vier traveeën en twee bouwlagen, onder mansardedak. Bepleisterde lijstgevel, volgens archiefstukken ter vervanging van houten gevel opgetrokken in 1747. De twee middentraveeën zijn hoger opgetrokken en bekroond met een driehoekig fronton. Op de eerste verdieping balkon, ondersteund door consoles met rolwerk en afgesloten door een smeed- en gietijzeren empireleuning.
- **Geldmunt 34, 34A (Gent)** Huis van vijf traveeën en twee bouwlagen onder mansardedak, daterend van 1756 volgens archiefstukken. Verankerde, bepleisterde en beschilderde lijstgevel met hoger opgetrokken middenpartij van drie traveeën onder bekronend driehoekig fronton met oculus.
- **Geldmunt 36 (Gent)** Enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder schilddak, uit de tweede helft van de 19de eeuw. De woning werd opgetrokken op de plaats van de voormalige kapel van Sint-Elooi behorend aan de gilde der smeden en die vermoedelijk in 1873 gesloopt werd: het grondplan van het perceel stemt overeen met dat van de kapel met haar driezijdige

koorsluiting.

- **Geldmunt 38-40 (Gent)** Empire getint enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder schilddak, uit de eerste helft van de 19de eeuw, met een bepleisterde en beschilderde lijstgevel.
- **Geldmunt 54 (Gent)** Huis van drie bouwlagen en vijf traveeën, afgedekt met zadeldak en voorzien van een lijstgevel, uit de 19de eeuw.
- **Geldmunt 60 (Gent)** Breedhuis met een lijstgevel van vier traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit de 19de eeuw.
- **Hertogstraat 38 (Gent)** Breed rijhuis met drie bouwlagen, vier traveeën en zadeldak, met een bepleisterde en beschilderde lijstgevel uit de 19de eeuw. Oudere kern merkbaar aan de muurankers.
- **Hertogstraat 15 (Gent)** Burgerhuis met een bepleisterde en nog verankerde lijstgevel met drie bouwlagen en vier traveeën onder schilddak. Oude kern van het diephuis deels verhoogd en aangepast in de loop van de 19de eeuw.
- **Zuivelbrugstraat 1 (Gent)** Breedhuis met drie en halve bouwlaag, vier traveeën en zadeldak met bepleisterde en geschilderde voorgevel uit 19de eeuw. Achterhuis, uitzien op de Leie. Bakstenen lijstgevel met drie bouwlagen, vier traveeën en een afgewolfd mansardedak.
- **Zuivelbrugstraat 1 (Gent)** Huis met een bepleisterde en geschilderde voorgevel van drie bouwlagen, drie traveeën en een zadeldak uit de 19de eeuw. Houten winkelramen en imitatiebanden op de begane grond. Het achterhuis heeft een 18de-eeuwse gevel met in- en uitgezwente top, van vier traveeën, drie bouwlagen en zadeldak.
- **Kraanlei 19-23 (Gent)** Breedhuis met drie traveeën, drie bouwlagen en schilddak uit de 19de eeuw.
- **Kraanlei 37-39 (Gent)** Bepleisterde en beschilderde lijstgevel boven een arduinen plint, met drie bouwlagen, vijf traveeën en zadeldak uit de 19de eeuw.
- **Kraanlei 43-45, 43A, 45A-C (Gent)** Oorspronkelijk een groot dubbelhuis uit eind 18de eeuw, aangepast en opgesplitst in twee woningen begin 19de eeuw. Volledig bepleisterde en beschilderde lijstgevel op arduinen plint; zeven traveeën en twee bouwlagen afgedekt met een zadeldak.
- **Kraanlei 47-61 (Gent)** Oorspronkelijk een rijhuis met een bepleisterde lijstgevel met zeven traveeën, twee bouwlagen en zadeldak.
- **Kraanlei 71 (Gent)** Enkelhuis met drie bouwlagen, twee traveeën en zadeldak. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel uit de tweede helft van de 19de eeuw ter vervanging van een trapgevel. Houten winkelpui.
- **Kraanlei (Gent)** Diephuis met drie bouwlagen, drie traveeën, afgedekt met schilddak. Bepleisterde en beschilderde empire-getinte lijstgevel uit het eerste kwart van de 19de eeuw ter vervanging van een houten huis met puntgevel.
- **Lange Steenstraat 4 (Gent)** Huis met twee bouwlagen, vijf traveeën, afgedekt met zadeldak; op gevelstenen gedateerd 1707. In 1838 gerestaureerd door de eigenaar, de bouwmeester Goetghebuer.
- **Lange Steenstraat 6 (Gent)** Enkelhuis met vier traveeën, drie bouwlagen en een zadeldak uit eerste helft 19de eeuw met keldervensters.
- **Lange Steenstraat 8 (Gent)** Huis met vijf traveeën, drie bouwlagen en zadeldak uit de 16de eeuw. Volledig opgetrokken uit Balegemse zandsteen.
- **Lange Steenstraat 58 (Gent)** Dubbelhuis met drie bouwlagen, drie traveeën, onder zadeldak. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel uit 19de eeuw.
- **Oudburg 6-14 (Gent)** Breedhuis van twee traveeën en vier bouwlagen met zadeldak, uit de 19de eeuw.
- **Oudburg 16 (Gent)** Breedhuis van twee traveeën en drie bouwlagen, afgedekt met pseudomansardedak waarop een centrale dakkapel onder gebogen fronton, uit de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevel met houten winkelpui.
- **Oudburg 48-52 (Gent)** Breedhuis van vier traveeën en drie bouwlagen met zadeldak, uit tweede helft 18de eeuw met aanpassingen uit 19de en 20ste eeuw. Bepleisterde lijstgevel met uitspringend zijtravee gemarkeerd door rondboogpoort gevat in rechthoekige geprofileerde omlijsting.
- **Oudburg 31-35, 35A (Gent)** Enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak, uit de tweede helft van de 19de eeuw. Bepleisterde en witgeschilderde lijstgevel met hardstenen plint.
- **Oudburg 54 (Gent)** Enkelhuis van twee traveeën en drie bouwlagen met plat dak, daterend uit eerste kwart 20ste eeuw. Lijstgevel van wit en groen geglazuurde bakstenen.
- **Oudburg 54 (Gent)** Enkelhuis van twee traveeën en drie bouwlagen, afgedekt met zadeldak, uit tweede helft 19de eeuw. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel met hardstenen plint en typische houten 19de-eeuwse winkelpui bekroond met hoofdstel.
- **Oudburg 47-49, 49A-B (Gent)** Breedhuis van drie traveeën en vier bouwlagen, afgedekt met zadeldak, uit de tweede helft van de 19de eeuw. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel.
- **Sint-Veerleplein 12 (Gent)** Huis van drie traveeën en twee bouwlagen, afgedekt met een zadeldak, uit de 16de eeuw. Voorgevel met in- en uitgezwente top in traditionele bak- en zandsteenbouw.
- **Zuivelbrugstraat 1 (Gent)** Diephuis met vier traveeën en drie bouwlagen afgedekt met schilddak, daterend van de eerste helft van de 18de eeuw.
- **Plotersgracht 14 (Gent)** Huis van drie traveeën met drie bouwlagen onder schilddak, volgens archiefstukken te dateren 1789 doch met oudere kern. Gedecapeerde verankerde baksteenbouw boven een gecementeerde plint.
- **Kleine Vismarkt 8 (Gent)** Smal hoekhuis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak, daterend uit de eerste helft van de 17de eeuw. Bak- en zandstenen voorgevel met dubbelhuisopstand en in- en uitgezwente top. Zijgevel van vier traveeën met bakstenen lijstgevel. Gedeeltelijk gerestaureerd in 1890, waarbij de geveltop volledig gereconstrueerd werd.
- **Kleine Vismarkt 6 (Gent)** Huis van zes traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak en eertijds gedateerd 1614 op gesculpteerde reliëfs in boogvelden van bovenverdieping. Voorgevel gerestaureerd in 1890, begane grond gewijzigd in de 20ste eeuw. Lijstgevel opgetrokken uit baksteen met gebruik van zandsteen voor de hoekblokken, penanten, speklagen en markerende

waterlijsten. Gedeeltelijk bewaarde zijtrapgevel.

- **Geldmunt 20 (Gent)** Huis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak, gedateerd 1714 door middel van muurankers op de vleugelstukken van de halsgevel. Halsgevel met invloed van Lodewijk XIV-stijl, gereconstrueerd in 1911 naar ontwerp van architect Amandus Robert Janssens. Onderbouw van Franse steen, van derde bouwlaag af opgetrokken uit baksteen met natuurstenen elementen.
- **Kraanlei 3-11 (Gent)** Gotische trapgevel met vier traveeën, vier bouwlagen en zadeldak uit het eerste kwart van de 16de eeuw, volledig opgetrokken uit Balegemse zandsteen.
- **Plotersgracht 23 (Gent)** Diephuis met trapgevel van 6 trappen + topstuk, twee bouwlagen en vier traveeën onder zadeldak, daterend uit het tweede kwart van de 17de eeuw: jaartal ANNO 1627 op gerestaureerde gevelsteen.
- **Drongenhof 11 (Gent)** Groot burgerhuis van vijf traveeën en drie bouwlagen met lijstgevel in empire, daterend uit eerste kwart 19de eeuw.
- **Geldmunt 18 (Gent)** Enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, vermoedelijk uit de 17de eeuw. Trapgevel van bak- en zandsteen in traditionele stijl, heropgebouwd in 1908 naar ontwerp van architect A.R. Janssens.
- **Kraanlei 15 (Gent)** Drie bouwlagen hoog enkelhuis met vier traveeën en zadeldak, uit de 17de eeuw. Traditionele trapgevel van baksteen verwerkt met zandsteen.
- **Sluizeken 30, 30A-D (Gent)** Onderkelderd diephuis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak met achterpuntgevel, uit de 16de eeuw tot de eerste helft van de 17de eeuw. Achterbouw van drie traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak, met links aandak, uit de 16de tot 17de eeuw.
- **Sluizeken 31-34 (Gent)** Ruim diephuis van vier traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit de 17de eeuw, met gerestaureerde trapgevel in traditionele bak- en zandsteenstijl. Achterbouw van twee traveeën en twee bouwlagen onder een naar de nok toe versmallend zadeldak, uit de 17de eeuw.
- **Kraanlei 17 (Gent)** Classicistische klokgevel met drie traveeën, drie bouwlagen en zadeldak uit het derde kwart van de 18de eeuw.
- **Sluizeken 9 (Gent)** Onderkelderd enkelhuis van twee traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak met links een kleine dakkapel met schilddak, volgens archiefstukken van 1902 naar ontwerp van architect J.G. Semey.
- **Plotersgracht 12 (Gent)** Diephuis met trapgevel, 6 trappen + topstuk, van twee bouwlagen en drie traveeën onder zadeldak, op een gevelsteen gedateerd 1706. Aangebouwde rechter travee die knik vormt in de rooilijn, onder een houten gootlijst. Achterin, aanleunende oudere vleugel met gotische schouw.
- **Plotersgracht 39-41 (Gent)** Huis met trapgevel van 6 trappen + topstuk en twee bouwlagen van vier traveeën onder zadeldak, in kern opklimmend tot de 15de eeuw, begin 20ste eeuw volledig gerestaureerd met vernieuwing van materiaal. Overkragende bovenverdieping op acht verhoogde tudorboogjes met zandstenen kraagstenen gedragen door kopjes.
- **Plotersgracht 37 (Gent)** Recent, vrij hard gereconstrueerd diephuis met trapgevel van 8 trappen + topstuk en twee bouwlagen van vier traveeën onder zadeldak, in kern opklimmend tot de 17de eeuw.
- **Rodekoningstraat 12 (Gent)** Huis van vier traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit de 17de eeuw. Verankerde bakstenen trapgevel van 8 trappen + topstuk, met gebruik van zandsteen voor de vensterdorpels en -stijlen.
- **Sint-Veerleplein 13 (Gent)** Huis met trapgevel met 5 trappen + topstuk, twee traveeën en drie bouwlagen met zadeldak, uit de 17de eeuw. Traditionele bak- en zandsteenbouw waarbij de Balegemse zandsteen bij restauratie vervangen werd door Franse steen.
- **Zeugsteeg 7 (Gent)** Huis met vier traveeën, twee bouwlagen en zadeldak en verankerde bakstenen trapgevel, volgens de gevelsteen daterend van 1687.
- **Oudburg 1-5, Rodekoningstraat 2 (Gent)** Groot winkelhuis, oorspronkelijk bestaande uit drie woningen uit einde 19de eeuw, respectievelijk een hoekhuis van zeven traveeën en vier bouwlagen onder plat dak, een rijhuis van drie traveeën en drie en een halve bouwlaag onder plat dak, en een breedhuis van drie traveeën en drie en een halve bouwlaag afgedekt met zadeldak.
- **Plotersgracht 11, 11A-D (Gent)** Lodewijk XVI-burgerhuis van twee bouwlagen en drie traveeën onder mansardedak met dakkapellen, uit de tweede helft van de 18de eeuw, vroeger op de gevel gedateerd 1771. De middentravee wordt onderbroken door een driehoekig fronton met ronde oculus en fijn uitgewerkte guirlandes.
- **Hertogstraat 17 (Gent)** Huis van drie traveeën en drie bouwlagen, met een bepleisterde classicistische lijstgevel volgens bouwaanvraag van 1787. Achterpuntgevel van bak- en zandsteen wijst op oudere kern uit de 17de eeuw.
- **Plotersgracht 16 (Gent)** Lodewijk XVI-burgerhuis van drie traveeën met drie bouwlagen met een bepleisterde lijstgevel en een bekronend driehoekig fronton, onder zadeldak, volgens archiefstukken gedateerd 1778.
- **Plotersgracht 21 (Gent)** Classicistisch huis van drie bouwlagen en vier traveeën met schilddak, volgens archiefstukken gedateerd 1785. Bij het burgerhuis hoort een achterhuis, dat als één geheel werd geconcipeerd met het voorhuis van 1785, verbonden door een gang met trappenhuis uit dezelfde bouwfase.
- **Geldmunt 14 (Gent)** Ruim enkelhuis van vijf traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak, daterend van 1786. Ontpleisterde bakstenen voorgevel op een onderbouw van Ledesteen. Achterhuis uitzien op de Ballenstraat, met oorspronkelijk koetshuis met stallingen waarvan rondboogpoort met waaiervoerlicht toegang verleent tot de kleine binnenplaats.
- **Rodekoningstraat 9-13 (Gent)** Hoekpand met drie bouwlagen onder schilddak, volgens archiefstukken te dateren 1787, mogelijk oudere kern. Vijf traveeën brede voorgevel met bepleisterde en geschilderde lijstgevel, horizontaal geleed door een geprofileerde puilijst.
- **Oudburg 51-55, 51A-C (Gent)** Oorspronkelijk een breedhuis van drie bouwlagen of drie panden met een uniforme gevelordonnantie, zes traveeën, nu opgesplitst in drie woningen van elk twee traveeën, afgedekt met zadeldak uit tweede helft 19de eeuw. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel met twee bewaarde houten, 19de-eeuwse winkelpuien.
- **Oudburg 37-41 (Gent)** Drie rijhuizen van drie bouwlagen met een gevelwand ontworpen als een geheel bestaande uit drie

partijen van respectievelijk twee, drie en twee traveeën, afgedekt met zadeldak, uit de tweede helft van de 19de eeuw. Houten winkelpui in de middenpartij.

- **Oudburg 19-23 (Gent)** Drie rijhuizen van drie bouwlagen hoog, met een gevelwand ontworpen als een geheel bestaande uit drie partijen, van respectievelijk twee, drie en twee traveeën breed, afgedekt met een zadeldak, uit de tweede helft van de 19de eeuw. Typische houten 19de-eeuwse winkelpui in elke zijpartij.
- **Oudburg 60-68, 60A-B, 68A-B (Gent)** Drie rijhuizen van respectievelijk twee, twee en drie traveeën en drie bouwlagen, afgedekt met zadeldak, middelste woning met pseudomansardedak; gehele ensemble dateert uit eerste kwart 19de eeuw.
- **Kleine Vismarkt 2-4, Kraanlei 2 (Gent)** Oud gildehuis der Wijnschroeders of Kraankinderen midden 18de eeuw deels gesloopt en na verbreding van de Kraanlei in 1755 heropgebouwd. Het Wijnschroedershuis, naar ontwerp van architect David 't Kindt, is opgevat als een herenhuis in rococostijl met brede voorgevel uitziend op de Leie van elf traveeën en twee bouwlagen. Haaks op de achtergevel van het Wijnschroedershuis, bevindt zich het in 1912 gereconstrueerde lokaal van de gilde der Kraankinderen naar ontwerp van architect Amandus Robert Janssens.
- **Corduwaniersstraat 59 (Gent)** Twee bouwlagen hoog hoekhuis afgedekt met een lessenaarsdak; volgens de bouwaanvraag werd de voorgevel aangepast in 1773, later aanpassing in 19de eeuw. Bepleisterde en beschilderde voorgevel met drie traveeën, en een blinde, beschilderde zijgevel.
- **Corduwaniersstraat 57, 57A-B (Gent)** Gevel met dubbelhuisopstand van twee bouwlagen, zeven traveeën en steil zadeldak met twee dakkapellen, met oude kern. Volgens archiefstukken in 1763 verbouwde voorgevel. Bepleisterde en geschilderde lijstgevel met opengewerkt driehoekig fronton boven de drie middentraveeën. Rechts gedeeltelijk bewaarde zijtrapgevel. Bak- en zandstenen achtergevel met L-vormige aanbouw uit de 17de eeuw.
- **Plotersgracht 24 (Gent)** Herenhuis van twee bouwlagen en zes traveeën met een zadeldak en een bepleisterde gevel van 1776. Oorspronkelijke grote korbogvormige poort in de tweede travee, afgedekt met zandstenen druiplijst met venster, deur en bovenlicht met glas in lood.
- **Vrouwebroersstraat 15 (Gent)** Herenhuis met laatclassicistische inslag van zes traveeën en drie bouwlagen, afgedekt met zadeldak, vermoedelijk uit de eerste helft van de 19de eeuw.
- **Drongenhof 8-16, 8A (Gent)** Huis van vijf traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, kern vermoedelijk daterend uit de tweede helft van de 18de eeuw met aangepaste voorgevel in empirestijl uit de eerste helft van de 19de eeuw. Rechthoekige deur in monumentale, hardstenen omlijsting uit de 18de of de 19de eeuw.
- **Kraanlei 25, 25A-B (Gent)** Hoekhuis met drie bouwlagen afgedekt met een schilddak uit de eerste helft van de 19de eeuw. Vijf traveeën brede voorgevel van baksteen. Zijgevel met zes traveeën in de Ballenstraat.
- **Kraanlei 6 (Gent)** Hoog hoekhuis met gecementeerde voor- en zijgevel van drieënhalve bouwlaag met afgewolfd zadeldak, uit de 19de eeuw. Bakstenen achtergevel met vier en halve bouwlaag, vijf traveeën en een schuine hoektravee, uitziend op de Leie.
- **Sluizeken 32 (Gent)** Hoekhuis waarvan de rechter zijgevel paalt aan de gedempte Schipgracht en de achterbouw uitziend op de Leie. Diephuis van drie traveeën en drie bouwlagen onder schilddak (leien), onderbouw en kern waarschijnlijk opklimmend tot 16de eeuw, voorgevel volgens archiefstukken gewijzigd in 1778. Achterbouw uit 16de eeuw.
- **Ballenstraat, Haringsteeg (Gent)** Drie verdiepingen hoog hoekhuis met respectievelijk vijf en drie traveeën in verankerde voor- en zijgevel uit de tweede helft van de 18de eeuw.
- **Kaatsspelplein 1, 1A-B (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen hoog met bepleisterde voor- en zijgevel, afgedekt met schilddak, daterend uit 19de eeuw. Drie traveeën brede gevel aan Drongenhof en twee traveeën brede gevel aan het Kaatsspelplein, rechts geflankeerd door een bijkomende gelijkvloerse travee met een steekboogvormig poortje.
- **Geldmunt 24, Haringsteeg 1 (Gent)** Hoekhuis van vier traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak, uit de 19de eeuw. Blinde zijgevel met brede aanbouw van zes traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, vermoedelijk uit de 18de eeuw.
- **Geldmunt 42-44 (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen en drie traveeën onder schilddak, uit midden 19de eeuw doch met oudere kern mogelijk uit de 17de eeuw aangegeven door verankerde zijgevel en achterbouw in de Zeugsteeg. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel.
- **Geldmunt 48, Zeugsteeg 24-32 (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen met vijf traveeën brede voorgevel, opgevat als een bepleisterde en beschilderde lijstgevel uit de 19de eeuw. Gevel opgetrokken voor oude kern, mogelijk uit de 17de eeuw, van twee bouwlagen onder sterk hellend zadeldak met trapgevel aan achterzijde. Zijgevel in Zeugsteeg, van vier traveeën en twee bouwlagen: bakstenen lijstgevel met plint van Doornikse kalksteenblokken. Overgang tot lagere aanbouw van twee traveeën en twee bouwlagen met gebogen gevel gevormd door afschuining met zandstenen hoekblokken.
- **Haringsteeg 4, Hertogstraat 23 (Gent)** Hoekhuis met twee bouwlagen afgedekt met zadeldak, uit het eerste kwart van de 18de eeuw, met aanpassingen uit de 19de eeuw. Baksteen gecombineerd met zandsteen, voorzien van een drie traveeën brede klokgevel aan de voorkant.
- **Kraanlei 35 (Gent)** Twee bouwlagen hoog hoekhuis met schilddak. Waarschijnlijk oorspronkelijk twee huizen uit de 18de eeuw, aangepast in de loop van de 19de eeuw. Zijgevel, in de Hertogstraat, met zeven traveeën.
- **Drongenhof 40-50, Lange Steenstraat 60-72 (Gent)** Hoekhuis met drie bouwlagen en afgewolfd dak. Huidig aspect daterend van de eerste helft van de 19de eeuw, maar met oudere kern, mogelijk bouwaanvraag in 1785.
- **Zwaanstraat 2-6 (Gent)** Hoekhuis van drie traveeën en drie en een halve bouwlaag onder schilddak, uit de tweede helft van de 19de eeuw, met bepleisterde en geschilderde lijstgevel begrensd door geblokte hoekbanden..
- **Plotersgracht 13-17 (Gent)** Hoekhuis met twee bouwlagen onder mansardedak met dakkapellen onder driehoekig fronton, volgens archiefstukken te dateren 1757. Bepleisterde en geschilderde lijstgevels van respectievelijk vier en twee traveeën. Gereconstrueerd in de periode 1980-1990.
- **Vrouwebroersstraat 2-4 (Gent)** Hoekhuis met de Plotersgracht met drie bouwlagen onder schilddak, volgens archiefstukken te dateren 1787. Oorspronkelijk verankerde, bepleisterde en geschilderde lijstgevels met drie traveeën brede voorgevel en zeven

traveeën brede zijgevel.

- **Rodekoningstraat 3 (Gent)** Klein hoekhuis van twee traveeën en twee bouwlagen met afgewolfd bedaking, vermoedelijk uit de 17de eeuw, met latere aanpassingen.
- **Trommelstraat 10 (Gent)** Bakstenen hoekhuis met twee bouwlagen en twee traveeën met afgewolfd dak (pannen); aangepaste ordonnantie uit 19de eeuw maar vermoedelijk oudere kern.
- **Zuivelbrugstraat 1 (Gent)** Drie bouwlagen hoog hoekhuis, daterend uit de eerste helft van de 18de eeuw. Voorgevel van vier traveeën aangepast en bepleisterd in de loop van de 19de eeuw.
- **Zuivelbrugstraat 8 (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen met schilddak en oude kern; aangepast en bepleisterd in de 19de eeuw.
- **Zuivelbrugstraat 1 (Gent)** Hoekhuis met vijf traveeën, drie bouwlagen met attiek. Bepleisterde 19de-eeuwse lijstgevel met ronde hoektravee.
- **Haringsteeg 2 (Gent)** Hoekhuis met twee bouwlagen en zadeldak, met kern uit de 16de tot 17de eeuw. Baksteenbouw met verwerking van zandsteen voor omlijstingen en hoekblokken. Afgekante hoek en bewaarde zijpuntgevel afgezet met muurvlechtingen.
- **Kraanlei 33 (Gent)** Bepleisterd en beschilderd hoekhuis met drie bouwlagen en schilddak. Lijstgevel met drie traveeën uit het vierde kwart van de 18de eeuw. Bepleisterde en beschilderde zijgevel in de Hertogstraat met vier traveeën.
- **Oudburg 17, 17A (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen afgedekt met schilddak, uit de tweede helft van de 19de eeuw. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel van drie traveeën.
- **Oudburg 43 (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen met twee traveeën brede voorgevel, licht uitspringende afgeronde hoektravee, drie traveeën brede zijgevel, afgedekt met twee zadeldaken, uit de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Corduwaniersstraat 65 (Gent)** Hoekhuis in traditionele stijl uit 1716, twee bouwlagen hoog afgedekt met zadeldak. Bak- en zandsteenbouw. Drie traveeën brede trapgevel aan de voorkant. Nagenoeg blinde zijgevel in de Rodekoningstraat.
- **Hertogstraat 42 (Gent)** Traditioneel hoekhuis van bak- en zandsteen daterend uit de 16de tot 17de eeuw. De voorgevel in de Hertogstraat is een trapgevel met twee traveeën, twee bouwlagen en zadeldak. Links ervan bevindt zich een ommuurd hoektuintje. Het complex bevat ook een huisje uitzien op de Plotersgracht met één bouwlaag afgedekt met een zadeldak.
- **Kraanlei 1, Sint-Veerleplein 15 (Gent)** Twee bouwlagen hoog hoekhuis afgedekt met een zadeldak, opgetrokken in traditionele stijl in de 17de eeuw. De vijf traveeën brede voorgevel is een trapgevel van bak- en zandsteen. De zijgevel aan de kant van het Sint-Veerleplein is een zes traveeën brede lijstgevel. De achtergevel is uitgewerkt als een trapgevel.
- **Kraanlei 27 (Gent)** Traditioneel hoekhuis met twee bouwlagen en zadeldak uit de 17de eeuw. Baksteenbouw met gebruik van zandsteen. De voorgevel is een vier traveeën brede trapgevel. Zijgevel in de Ballenstraat met vier traveeën. De achtergevel is een puntgevel met muurvlechtingen.
- **Oudburg 25, Zwaanstraat 1, 1A-B (Gent)** Hoekhuis van drie traveeën en drie bouwlagen, afgedekt met schilddak, uit tweede helft 19de eeuw. Typisch houten 19de-eeuwse apotheekpui en bewaard apotheekmeubilair. Blinde zijgevel in de Zwaanstraat en aanbouw ernaast met lijstgevel van vier traveeën en drie bouwlagen.
- **Sluizeken 8 (Gent)** Beeldbepalend hoekhuis van vier bouwlagen, afgeschuinde hoektravee tussen twee gevels van een en twee traveeën, onder plat dak. Gevel in art-nouveaustijl, volgens archiefstukken van 1904, vermoedelijk naar ontwerp van architect Geo Henderick.
- **Zeugsteeg 15 (Gent)** Hoekhuis met twee bouwlagen en zadeldak; oude kern uit de 17de eeuw. Bepleisterde en geschilderde puntgevel met drie traveeën aan de voorkant.
- **Plotersgracht 30 (Gent)** Hoekhuis in traditionele bak- en zandsteenbouw met twee bouwlagen en drie traveeën brede voorgevel met trapgevel met 7 trappen en topstuk, opklimmend tot de 16de eeuw. Zijgevel van drie traveeën en voorzien van een gevelniskapel. Twee later aangebouwde traveeën werden naar ontwerp van Monique Stoop uit 1980 vervangen door een nieuwbouwinvulling in postmodernistische stijl.
- **Plotersgracht 26 (Gent)** Hoekhuis met twee bouwlagen onder zadeldak, in kern opklimmend tot 16de tot 17de eeuw, grondig aangepast in de 19de eeuw. Gereconstrueerd in de jaren 1980.
- **Geldmunt 22 (Gent)** Hoekhuis van vijf traveeën en drie bouwlagen, onder mansardedak. Middelgrote woning met een kern uit het derde kwart van de 15de eeuw, vanouds genaamd Spijkeboort naar het huisteken namelijk de krukas. Voorgevel in rococostijl opgetrokken ter vervanging van houten voorgevel in 1766; bij reconstructie van voorgevel in 1906 vermoedelijk derde bouwlaag toegevoegd.
- **Kraanlei 81 (Gent)** Barok hoekhuis met twee bouwlagen en zadeldak, op een cartouche gedateerd 1669. Gerestaureerd in 1917-18 en in 1931 door Amandus Robert Janssens. Voorgevel van drie traveeën met in- en uitgezwenkte top. Rijk versierde borstweringen met terracotta reliëf in panelen die de allegorieën van de zintuigen voorstellen, en geveltop versierd met terracotta beelden en reliëfpanelen. De zijtrapgevel is blind. Het bijgebouw is een lijstgevel met één travee hoger opgetrokken tot een dakvenster met trapgevelvorm.
- **Kraanlei 75 (Gent)** Huis uit de tweede helft van de 17de eeuw. Traditionele trapgevel met twee bouwlagen, drie traveeën en met zadeldak. Hersteld in 1915 door Amandus Robert Janssens. De reliëfs in de verdiepte boogvelden symboliseren de drie goddelijke en de vier cardinale deugden met hun attributen.
- **Kraanlei 79 (Gent)** Barok burgerhuis, oorspronkelijk een herberg, met drie traveeën, twee bouwlagen en zadeldak uit de 17de eeuw. Bak- en zandsteenbouw op hardstenen plint. Borstwering versierd met zes taferelen van de werken van barmhartigheid.
- **Kraanlei 13 (Gent)** Gotische trapgevel in Balegemse zandsteen, met drie traveeën, drie bouwlagen en zadeldak uit het vierde kwart van de 15de eeuw tot het eerste kwart van de 16de eeuw, oorspronkelijk vier bouwlagen doch één verdieping verlaagd in de 18de eeuw.
- **Oudburg (Gent)** Achter de poort, op de binnenkoer, industriële gebouwen uit tweede helft 19de eeuw: achteraan, uitzien op de

Leie, twee zeer hoog gestoken bouwlagen onder zadeldak.

- **Drongenhof 13 (Gent)** Kapel van het voormalig refugiehuis van de norbertijnenabdij van Drongen. Sinds de 14de eeuw zouden de norbertijnen van de abdij van Drongen hier een toevluchtshuis bezeten hebben, in de loop van de 15de eeuw uitgebreid met kapel en klooster. Een nieuwe kapel kwam tot stand in 1607. Sobere, eenbeukige kapel in laat-gotische stijl van zes rechte traveeën met driezijdige koorsluiting, georiënteerd naar het zuiden; uitgewerkt als een bak- en zandsteenbouw.
- **Kraanlei 65 (Gent)** Godshuis toegewijd aan de Heilige Catharina, ontstaan in de 14de eeuw. Het geheel werd gerestaureerd en uitgebreid door Lieven de Pottelsberghe in de eerste decennia van de 16de eeuw, de huidige kapel dateert van 1543-46. Het oude complex werd volledig hersteld naar plannen van Valentin Vaerwijck en doet sedert 1962 dienst als Museum voor Volkskunde, nu het Huis van Alijn.
- **Lange Steenstraat 16-18, Trommelstraat 1, Vrouwebroersstraat 6 (Gent)** De Geschoeide Karmelieten of Onze Vrouwenbroeders vestigden zich te Gent in 1272 en kochten in 1287 het refugium en het erf van de abdij van Cambron in de Lange Steenstraat waar ze hun klooster en kerk bouwden. Het geheel doet zich voor als een complex bestaande uit het Oude Pand met kerk en bijgebouwen uit de 14de tot 18de eeuw zijnde een geheel op onregelmatig grondplan. Het Nieuw Pand daarentegen werd in 1720 opgetrokken rondom een rechthoekige binnenplaats.
- **Lange Steenstraat 12 (Gent)** Laatclassicistisch hoekhuis met vijf traveeën, drie bouwlagen en zadeldak, gevel van 1795, aangepast in de loop van de 19de eeuw. Blinde zijgevel van baksteen en aanbouw onder zadeldak, verschillende elementen wijzen op een oudere constructie.
- **Oudburg 40, 38A (Gent)** Neoclassicistisch enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen, afgedekt met zadeldak, uit de 19de eeuw.
- **Lange Steenstraat 54 (Gent)** Bepleisterd en beschilderd rijhuis met twee bouwlagen, drie traveeën en zadeldak. Onderbouw van Ledesteen. Kern uit de 16de eeuw, aangepast in de loop van de 19de eeuw.
- **Lange Steenstraat 20-50, 20A (Gent)** Doorgaans worden deze fragmenten beschouwd als elementen van de oude kloostergang van de abdij van Drongen. Het lijkt er veeleer op dat de hier betreffende vleugel een overblijfsel is van de voormalige stalgebouwen.
- **Corduaniersstraat 11-17, 29-39 (Gent)** Huizenrij bestaande uit bakstenen lijstgevels met twee traveeën, drie bouwlagen en zadeldak. Arbeiderswoningen van het enkelhuistype opgetrokken in tweede helft 19de eeuw.
- **Kalversteeg 9-11 (Gent)** Twee zeer ondiepe rijhuisjes van twee en half bouwlaag en drie traveeën met zadeldak (nok evenwijdig aan de straat, pannen), uit 19de-20ste eeuw.
- **Zeugsteeg 1-3, 1A (Gent)** Burgerhuis met gewijzigde rococogevel met vijf traveeën, drie bouwlagen en zadeldak, volgens bouwaanvraag daterend van 1771.
- **Hertogstraat 5 (Gent)** Rijhuis met twee bouwlagen, drie traveeën met zadeldak, uit de 19de eeuw met een bepleisterde en beschilderde lijstgevel.
- **Hertogstraat, Kraanlei 31 (Gent)** Oude kern uit de 17de eeuw met een beschilderde bakstenen gevel, afgedekt met een pseudo-mansardedak met dakvenster.
- **Corduaniersstraat 8 (Gent)** Oorspronkelijk één breedhuis. Oude kern, mogelijk uit de 18de eeuw, aangepast in 19de eeuw. Beschilderde en bakstenen lijstgevel van twee bouwlagen, vijf traveeën en geknikt zadeldak.
- **Corduaniersstraat, Kraanlei 75 (Gent)** Breedhuis van twee traveeën, twee bouwlagen en zadeldak uit de 17de eeuw. Bakstenen gebouw. De twee traveeën zijn hoger opgetrokken tot een trapgevel.
- **Corduaniersstraat 63 (Gent)** Lijstgevel met twee bouwlagen en drie traveeën en een plat dak uit de 19de eeuw. Het volume en de aanzet van een trapgevel laten de verankerde constructie in kern opklimmen tot de 17de eeuw tot het eerste kwart van de 18de eeuw.
- **Drongenhof 5 (Gent)** Drie bouwlagen hoog enkelhuis met vier traveeën brede bakstenen lijstgevel uit de 19de eeuw.
- **Drongenhof 7 (Gent)** Breedhuis van vier traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak. Gevel gewijzigd in eerste helft 19de eeuw en in hoogte aangepast aan die van de aanpalende woningen.
- **Drongenhof 9 (Gent)** Enkelhuis van drie bouwlagen onder zadeldak. Oorspronkelijke vier traveeën brede en empire-getinte voorgevel, in eerste helft 19de eeuw gewijzigd tot drie traveeën brede lijstgevel.
- **Drongenhof 26 (Gent)** Enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder schilddak. Oorspronkelijke oude kern met trapgevel in eerste helft 19de eeuw gewijzigd tot een empire-getinte, bepleisterde en beschilderde lijstgevel.
- **Drongenhof 38, 38A (Gent)** Dubbelhuis van drie traveeën en twee bouwlagen met bakstenen trapgevel, onder zadeldak, opklimmend tot de 17de eeuw, doch met grondige aanpassingen uit de 19de tot 20ste eeuw. Achtergevel uitziende op Sluizekenkaai, opgevat als een puntgevel van vier traveeën en twee bouwlagen.
- **Drongenhof 40-50 (Gent)** Onderkelderd diephuis van drie traveeën en drie bouwlagen met zadeldak, met een oude kern, mogelijk uit de 17de eeuw, aangegeven door overwelfde kelder, algemeen volume, steile dakhelling, muurankers met kram en krul en achtergevel uitgewerkt als een trapgevel.
- **Geldmunt 26 (Gent)** Huis van vier traveeën en twee bouwlagen met een bakstenen trapgevel, onder zadeldak, volgens archiefstukken uit 1728.
- **Geldmunt 30-32, 30A (Gent)** Rijhuis van zeven traveeën en drie bouwlagen met bepleisterde en beschilderde lijstgevel uit de tweede helft van de 19de eeuw, waarvan de eerste drie linker traveeën achterin springen ten opzichte van vier rechter traveeën. De drie linker traveeën werden opgetrokken na demping in 1872 van de Leertouwers- of Plottersgracht die hier de Geldmunt dwarste. De vier rechter traveeën werden voor een oudere kern opgetrokken, aangegeven door zadeldak, aangepast en uitgebreid in de loop van de 19de eeuw.
- **Geldmunt 56-58 (Gent)** Diephuis van twee bouwlagen en drie traveeën brede trapgevel, afgedekt met zadeldak en opklimmend tot de 17de eeuw. Traditionele bak- en zandsteenbouw.

- **Hertogstraat 7 (Gent)** Dubbelhuis met drie bouwlagen, vier traveeën en zadeldak (Vlaamse pannen). Kern opklimmend tot de 17de eeuw, gewijzigd tijdens de 19de eeuw. Bepaalde baksteenbouw.
- **Hertogstraat 40 (Gent)** Huis met twee bouwlagen, drie traveeën en zadeldak, uit de 17de tot 18de eeuw. Bakstenen lijstgevel met gepikte plint. Haakse aanbouw van baksteen uit de 17de eeuw met vier traveeën.
- **Hertogstraat 11 (Gent)** Huis met twee bouwlagen en zadeldak uit de 17de eeuw, met gevelaanpassing uit de 19de tot de 20ste eeuw. Oorspronkelijk bakstenen constructie met vier traveeën, nu lijstgevel waarvan twee hogere middentraveeën uitlopen in een trapgevel.
- **Hertogstraat 19 (Gent)** Enkelhuis met drie bouwlagen en drie traveeën, met een bepleisterde en beschilderde lijstgevel met gecementeerde plint uit de 18de tot de 19de eeuw.
- **Kaatsspellein 3 (Gent)** Huis met twee bouwlagen, één travee en zadeldak, met een bakstenen gevel uit 1755. Heropgebouwd in 1991.
- **Kaatsspellein (Gent)** Breedhuis met oorspronkelijk drie thans twee traveeën, twee bouwlagen en zadeldak, met vermoedelijk een oude kern, aangepast en gewijzigd in de 20ste eeuw.
- **Kraanlei 31 (Gent)** Huis met drie bouwlagen, drie traveeën en zadeldak. Bepaalde en geschilderde lijstgevel uit de eerste helft van de 19de eeuw.
- **Kraanlei 73 (Gent)** Drie bouwlagen hoog dubbelhuis met drie traveeën en schilddak, kern vermoedelijk opklimmend tot de 16de tot de 17de eeuw, maar aangepast in de 19de eeuw.
- **Lange Steenstraat 2, 2A (Gent)** Enkelhuis met twee bouwlagen, drie traveeën, afgedekt met zadeldak, uit eind 18de tot begin 19de eeuw.
- **Lange Steenstraat 54 (Gent)** Rijhuis van twee bouwlagen, drie traveeën en zadeldak, met oudere kern uit de 16de eeuw.
- **Karmelietenstraat 1 (Gent)** Dubbelhuis van twee bouwlagen afgedekt met schilddak, vermoedelijk daterend uit de eerste helft van de 19de eeuw. Verankerde bakstenen lijstgevel van drie traveeën breed, en met geschilderde plint.
- **Karmelietenstraat 5-9 (Gent)** Leegstaande, kleine woning in baksteenbouw, afgedekt met zadeldak, gelegen achterin en toegankelijk langs een poortje. Ontoegankelijk, vermoedelijk gebruikt als stapelplaats.
- **Karmelietenstraat 5-9 (Gent)** Diephuis van twee bouwlagen hoog met twee traveeën brede puntgevel, afgedekt met zadeldak, vermoedelijk uit de 17de eeuw. Gecementeerde, verankerde voorgevel.
- **Oudburg 7-9, 9A-C (Gent)** Rijhuis van drie traveeën en drie en een halve bouwlaag, uit tweede helft 19de eeuw. Bepaalde lijstgevel.
- **Oudburg 13, 13A-B (Gent)** Rijhuis van drie traveeën en drie en een halve bouwlaag, uit de tweede helft van de 19de eeuw. Bepaalde en beschilderde lijstgevel.
- **Kalversteeg 1A-C, Oudburg 15 (Gent)** Rijhuis van drie traveeën en drie bouwlagen met schilddak, uit de eerste helft van de 19de eeuw met aanpassingen uit de 20ste eeuw.
- **Oudburg 18 (Gent)** Burgerhuis van drie traveeën en drie bouwlagen met bepleisterde lijstgevel. Vermoedelijk oudere kern van twee bouwlagen met puntgevel, in de eerste helft van de 19de eeuw voorzien van derde verdieping en lijstgevel.
- **Oudburg 42-44 (Gent)** Breedhuis van vier traveeën en drie bouwlagen met zadeldak, uit de eerste helft van de 19de eeuw. Bepaalde lijstgevel met hardstenen plint.
- **Oudburg 56 (Gent)** Huis van vijf traveeën en drie bouwlagen, afgedekt met zadeldak, kern vermoedelijk opklimmend tot de 17de eeuw doch met aanpassingen uit de 19de en 20ste eeuw.
- **Oudburg 58 (Gent)** Huis van drie traveeën en drie bouwlagen, afgedekt met zadeldak. Oude kern, in het eerste kwart van de 19de eeuw gewijzigd tot bepleisterde lijstgevel met huidige ordonnantie. Nok van oorspronkelijk dak en puntgevel nog gedeeltelijk zichtbaar boven huidige gootlijst. Hardstenen plint waarop typische houten 19de-eeuwse winkelpui rust.
- **Oudburg 74-88 (Gent)** Diephuis van drie traveeën en drie bouwlagen, afgedekt met zadeldak, vermoedelijk uit het vierde kwart van de 18de eeuw met aanpassingen uit de 19de en de 20ste eeuw.
- **Oudburg 74-88 (Gent)** Enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak uit eerste helft 19de eeuw. Bepaalde en beschilderde lijstgevel.
- **Plotersgracht 10 (Gent)** Heden breedhuis van vier traveeën met drie bouwlagen onder zadeldak, in kern opklimmend tot de 17de eeuw doch herhaaldelijk aangepast voornamelijk te zien in de binnenindeling.
- **Plotersgracht 18-22 (Gent)** Heden dubbelhuis van drie bouwlagen en vijf traveeën; vermoedelijk een verbouwing van twee huizen van twee en drie traveeën met zadeldak (over twee traveeën) en schilddak (? - over drie traveeën) uit 18de eeuw, doch oudere kern.
- **Plotersgracht 25, 25A (Gent)** Breedhuis met lijstgevel, twee bouwlagen van twee traveeën onder zadeldak, vermoedelijk met oudere kern, heropgebouwd in eerste kwart 20ste eeuw.
- **Rodekoningstraat 7 (Gent)** Breedhuis van drie traveeën en drie bouwlagen met zadeldak (Vlaamse pannen). Bepaalde en witgeschilderde lijstgevel, volgens archiefstukken daterend van 1780.
- **Vrouwebroersstraat 1 (Gent)** Enkelhuis van twee traveeën en drie bouwlagen, afgedekt met zadeldak.
- **Vrouwebroersstraat 1B (Gent)** Enkelhuis van één travee en drie bouwlagen, afgedekt met zadeldak.
- **Vrouwebroersstraat 21 (Gent)** Bakstenen gebouw met uit twee gedeelten bestaande geschilderde lijstgevel, vermoedelijk met oude kern opklimmend tot 17de eeuw.
- **Zeugsteeg 9 (Gent)** Enkelhuis van drie traveeën en twee bouwlagen uit de 19de eeuw, met oudere kern, met bepleisterde en geschilderde lijstgevel.
- **Zeugsteeg 14-22 (Gent)** Breedhuis met twee bouwlagen, vijf traveeën en zadeldak met 18de-eeuwse gevel met oude kern uit de 17de eeuw.
- **Zeugsteeg 24-32 (Gent)** Rijhuis met twee bouwlagen, drie traveeën en zadeldak. Verankerde lijstgevel met oudere kern uit de

17de eeuw, opgetrokken uit bak- en zandsteen op een plint van Doornikse kalksteen.

- **Zwaanstraat 8 (Gent)** Enkelhuis van drie bouwlagen en wisselend aantal traveeën met schuinlopend zadeldak (Vlaamse pannen), vermoedelijk oude kern (17de eeuw?).
- **Zwaanstraat (Gent)** Beschilderd bakstenen gebouw van twee bouwlagen en vier traveeën met zadeldak (Vlaamse pannen), uit tweede helft 18de eeuw.
- **Sluizeken 26-27 (Gent)** Diephuis van drie en twee traveeën en drie bouwlagen onder schilddak, vermoedelijk uit de 17de eeuw, doch voorgevel uit de 19de eeuw. Achterbouw, breedhuis van drie traveeën en twee bouwlagen, afgedekt met zadeldak met twee zijtrapgevels, mogelijk opklimmend tot 16de eeuw.
- **Corduwaniersstraat 43-51 (Gent)** Twee bouwlagen hoog rijhuis in bak- en zandsteenbouw met zadeldak uit de 17de eeuw. Middentravee uitlopend op een getrap dakvenster. Erachter beluik met drie huizen langs linkerzijde en twee berghokjes rechts, daterend van 1893 onder bouwheer weduwe Karel Warrie-Maché.
- **Corduwaniersstraat 61 (Gent)** Hoekhuis met twee bouwlagen en zadeldak, daterend uit de 17de eeuw. Baksteenbouw met verwerking van zandsteen. Trapgevel met drie traveeën aan de voorkant. De zijgevel in de Karmelietenstraat heeft twee bouwlagen en twee traveeën.
- **Sluizeken 28, 28A-E (Gent)** Huis van drie traveeën en twee bouwlagen onder steil zadeldak uit de 16de tot 17de eeuw. Achterbouw van twee traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak met links aandak met muurlechtingen, uit de 16de eeuw.
- **Sluizeken 29 (Gent)** Huis van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit de 17de eeuw. Achterbouw van twee traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak, uit de 16de eeuw.
- **Oudburg 4, 4A-C (Gent)** Breedhuis van drie traveeën en twee bouwlagen, afgedekt met sterk hellend zadeldak, met getrapte bakstenen zijgevel rechts. Oude kern, mogelijk 17de eeuw, met wijzigingen tot in de 20ste eeuw. Bakstenen achterhuis uitziend op de Leie met tuitgevel afgewerkt met muurlechtingen; drie traveeën breed en twee bouwlagen hoog, afgedekt met zadeldak.
- **Zeugsteeg 5 (Gent)** Traditionele trapgevel van 7 trappen + topstuk met drie traveeën en twee bouwlagen, opklimmend tot de 17de tot 18de eeuw.
- **Corduwaniersstraat 43-51 (Gent)** Trapgeveltje in traditionele stijl met twee bouwlagen, twee traveeën - oorspronkelijk drie - en zadeldak, opklimmend tot de 16de, 17de eeuw.
- **Hertogstraat 13, 13A (Gent)** Stadswoning met een beschilderde bakstenen trapgevel, met vier traveeën en twee bouwlagen en zadeldak, uit de 17de eeuw.
- **Hertogstraat 21 (Gent)** Stadswoning met trapgevel van drie traveeën, twee bouwlagen onder zadeldak uit de 17de eeuw.
- **Oudburg 2 (Gent)** Huis van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit de 16de eeuw. Zandstenen trapgevel met 7 treden en een topstuk werd bepleisterd en beschilderd en voorzien van hardstenen plint in de 19de eeuw. Typische houten winkelpui uit de 19de eeuw over volledige breedte van gelijkvloerse verdieping. Achtergevel met bakstenen tuitgevel uitziend op de Leie.
- **Zeugsteeg 12 (Gent)** Huis van twee traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak, uit einde 16de eeuw. Bak- en zandstenen tuitgevel afgewerkt met muurlechtingen.
- **Corduwaniersstraat 12 (Gent)** Traditioneel rijhuis van vijf traveeën, twee bouwlagen en twee zadeldaken, wellicht opklimmend tot de tweede helft van de 17de eeuw. Bak- en zandsteenbouw met gebruik van arduin voor de deuroplijsting. Zijgevel uitziend op een binnenplaats, is voorzien van een galerij, mogelijk uit de 16de eeuw, met verdieping. Achterhuis met witgekalkte puntgevel.
- **Kaatsspellein 7-9 (Gent)** Oorspronkelijk één rijhuis aangebouwd tegen de zijbeuk van de kapel van Drongenhof in het vierde kwart van de 18de eeuw, nu onderverdeeld in twee woningen. Breedhuis van vier traveeën, twee bouwlagen en lessenaarsdak, met een bakstenen lijstgevel met laat-classicistische, arduinen poortomlijsting.
- **Drongenhof 30-36 (Gent)** Rij van enkelhuizen van drie traveeën en drie bouwlagen met zadeldak, uit eerste helft 19de eeuw.
- **Haringsteeg 13-15, Hertogstraat 25-27 (Gent)** Hoekhuis met twee bouwlagen en pseudo-mansardedak met zes dakkapellen. Volledig bepleisterde lijstgevels uit de 19de eeuw met in de Haringsteeg zes traveeën, een afgesnuite hoektravee met deur en vijf traveeën in de Hertogstraat.
- **Vrouwebroersstraat 3-7 (Gent)** Breedhuis van zes traveeën en twee bouwlagen, ontstaan door het samenvoegen van twee woningen uit de 15de en de 17de eeuw.
- **Kraanlei 67-69 (Gent)** Oorspronkelijk twee trapgeveltjes in de 19de eeuw, voor 1878, aangepast en gewijzigd tot een bepleisterde en beschilderde lijstgevel met drie bouwlagen, zes traveeën en zadeldak. Oudere kern zichtbaar in de twee achtergevels van baksteen: tuiten puntgevel.
- **Plotersgracht 2-4 (Gent)** Aanvankelijk twee diephuisen van twee bouwlagen en drie traveeën met schilddak, heden twee lijstgevels van drie bouwlagen en bepleisterde voorgevels uit de 19de eeuw in kern opklimmend tot de 18de eeuw.
- **Vrouwebroersstraat 2-4 (Gent)** Heden twee identieke enkelhuizen met drie bouwlagen en één travee onder afgewolfd dak, daterend uit de 19de eeuw, voorheen Plotersgracht 17-19. Bepleisterde en geschilderde lijstgevels, horizontaal geleed door gekorniste cordons en verticaal geritmeerd door geblokte pilasters.
- **Zuivelbrugstraat 4-6 (Gent)** Twee rijhuizen van zes en vier traveeën, twee bouwlagen en zadeldak, heropgebouwd in de traditionele stijl van 17de eeuw. De twee middentraveeën zijn hoger opgetrokken tot trapgevels.
- **Rodekoningstraat 1 (Gent)** Twee huizen van elk twee traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak, uit de 17de eeuw. Verankerde bakstenen lijstgevel met gecementeerde plint en met verwerking van zandstenen voor de vensterdorpels en -stijlen en negblokken.
- **Karmelietenstraat 11 (Gent)** Twee huisjes van twee bouwlagen hoog en elk twee traveeën breed, afgedekt met een afgewolfd dak, vermoedelijk uit de 18de eeuw.
- **Drongenhof 19-61 (Gent)** Twee leegstaande woningen van twee bouwlagen met een doorlopende, bepleisterde lijstgevel van respectievelijk zes en tien traveeën, onder zadeldak, daterend uit de negentiende eeuw. Naar verluidt oudere kernen samen met

de aanpalende huizen in de Lange Steenstraat, voorheen horend bij het verdwenen refugiehuis der Norbertijnen van Drogen.

- **Kaatsspelplein 4-5 (Gent)** Twee enkelhuizen met twee bouwlagen, twee traveeën en zadeldak (pannen). Wijzigingen uit 19de eeuw, doch mogelijk een oudere kern (17de eeuw).
- **Oudburg 72, 70A-B, 72A-B (Gent)** Twee breedhuizen van drie traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak, beide gevels daterend van eerste kwart 19de eeuw.
- **Plotersgracht 6-8 (Gent)** Twee enkelhuizen met drie bouwlagen en respectievelijk drie en vier traveeën onder zadeldak, met vermoedelijk oudere kern uit 18de eeuw.
- **Lange Steenstraat 10 (Gent)** Huis met drie traveeën, drie bouwlagen en zadeldak, daterend uit de 19de eeuw en voorzien van een houten winkelpui. Erachter gelegen 18de-eeuws huis met tuingevel van zes traveeën, met een drie traveeën breed middenrisaliet.
- **Oudburg 20-36 (Gent)** Ruim breedhuis opgericht als winkel, van acht traveeën en drie bouwlagen, afgedekt met zadeldak, uit het vierde kwart van de 19de eeuw, naar ontwerp van architect Prosper Buyck. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel op een onderbouw van hardsteen.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/8632>

Beschermingbesluiten

- [Geografisch pakket Gent - https://id.erfgoed.net/besluiten/1665](https://id.erfgoed.net/besluiten/1665)
Definitieve beschermingsbesluiten

Vastgestelde inventaris

Vastgestelde archeologische zone: Historische stadskern van Gent

Vastgestelde archeologische zone

Beknopte karakterisering

Typologies [steden](#), [stadsomwallingen](#)

Datering [middeleeuwen](#), [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

De historische stadskern is een immense en complexe archeologische zone die het resultaat is van een eeuwenlange intense bewoning binnen de stedelijke grenzen, meestal een omwalling. De stadsplattegrond kent een cumulatief karakter en verschillende fasen, met een oude nederzettingkern die soms teruggaat op een vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid. Voor de afbakening is in eerste instantie gekeken naar het 19de-eeuwse gereduceerde kadaster omdat dit de eerste nauwkeurige kadasterkaart is die nog een tijdsbeeld geeft van voor de industrialisering.

Is de aanduiding van

- **Gent (Gent)** Deze zone omvat de historische stadskern van Gent.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11888>

Beschermingsbesluiten

- [Historische stadskern Gent - https://id.erfgoed.net/besluiten/5886](https://id.erfgoed.net/besluiten/5886)
Vaststellingsbesluiten

Vastgesteld bouwkundig erfgoed: Patershol

Vastgesteld bouwkundig erfgoed

Beknopte karakterisering

Typologies [stadswoningen](#), [refugiehuizen](#), [herenhuizen](#),
[godshuizen](#), [burgerhuizen](#), [beluiken](#),
[arbeiderswoningen](#)

Beschrijving

Het Patershol is een klein maar dichtbebouwd stadsgebied in de schaduw van het Gravensteen. De wijk wordt gekenmerkt door enkele grote, religieuze ensembles, luxueuze herenhuizen en voornamelijk veel middeleeuwse stadswoningen.

Waarden

Stedenbouwkundige waarde

Architecturale waarde

Historische waarde

Is de aanduiding van

- **Ballenstraat, Corduwaniersstraat, Drongenhof, Geldmunt, Haringsteeg, Hertogstraat, Kaatsspelplein, Kalversteeg, Karmelietenstraat, Kleine Vismarkt, Kraanlei, Lange Steenstraat, Oudburg, Plotersgracht, Rodekoningstraat, Sint-Veerleplein, Sluizeken, Sluizekenkaai, Sluizekenstraat, Trommelstraat, Vrouwebroersstraat, Zeugsteeg, Zuivelbrugstraat, Zwaanstraat (Gent)** Het Patershol is een klein maar dichtbebouwd stadsgebied in de schaduw van het Gravensteen. De wijk wordt gekenmerkt door enkele grote, religieuze ensembles, luxueuze herenhuizen en voornamelijk veel middeleeuwse stadswoningen.

Is de omvattende aanduiding van

- **Sint-Veerleplein (Gent)** Zandstenen barokpoortje, vermoedelijk voormalige toegang tot het gesticht voor weesjongens op Bisdomein, later overgebracht naar het Museum voor Stenen Voorwerpen en circa 1913 hier geplaatst als achterpoortje van een huis aan de Kraanlei. Daterend van de tweede helft van de 17de eeuw.
- **Sint-Veerleplein 12 (Gent)** Huis van drie traveeën en twee bouwlagen, afgedekt met een zadeldak, uit de 16de eeuw. Voorgevel met in- en uitgezwenkte top in traditionele bak- en zandsteenbouw.
- **Sluizeken 11 (Gent)** Enkelhuis van twee traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak, uit eerste kwart 20ste eeuw. Lijstgevel van wit geglazuurde baksteen horizontaal geleed door arduinen banden.
- **Kleine Vismarkt 8 (Gent)** Smal hoekhuis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak, daterend uit de eerste helft van de 17de eeuw. Bak- en zandstenen voorgevel met dubbelhuisopstand en in- en uitgezwenkte top. Zijgevel van vier traveeën met bakstenen lijstgevel. Gedeeltelijk gerestaureerd in 1890, waarbij de geveltop volledig gereconstrueerd werd.
- **Kleine Vismarkt 6 (Gent)** Huis van zes traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak en eertijds gedateerd 1614 op gesculpteerde reliëfs in boogvelden van bovenverdieping. Voorgevel gerestaureerd in 1890, begane grond gewijzigd in de 20ste eeuw. Lijstgevel opgetrokken uit baksteen met gebruik van zandsteen voor de hoekblokken, penanten, speklagen en markerende waterlijsten. Gedeeltelijk bewaarde zijtrapgevel.
- **Sluizeken 31-34 (Gent)** Ruim diephuis van vier traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit de 17de eeuw, met gerestaureerde trapgevel in traditionele bak- en zandsteenstijl. Achterbouw van twee traveeën en twee bouwlagen onder een naar de nok toe versmallend zadeldak, uit de 17de eeuw.
- **Sluizeken 30, 30A-D (Gent)** Onderkelderd diephuis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak met achterpuntgevel, uit de 16de eeuw tot de eerste helft van de 17de eeuw. Achterbouw van drie traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak, met links aandak, uit de 16de tot 17de eeuw.
- **Sluizeken 9 (Gent)** Onderkelderd enkelhuis van twee traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak met links een kleine dakkapel met schilddak, volgens archiefstukken van 1902 naar ontwerp van architect J.G. Semey.
- **Sint-Veerleplein 13 (Gent)** Huis met trapgevel met 5 trappen + topstuk, twee traveeën en drie bouwlagen met zadeldak, uit de 17de eeuw. Traditionele bak- en zandsteenbouw waarbij de Balegemse zandsteen bij restauratie vervangen werd door Franse steen.
- **Kleine Vismarkt 2-4, Kraanlei 2 (Gent)** Oud gildehuis der Wijnschroeders of Kraankinderen midden 18de eeuw deels gesloopt en na verbreding van de Kraanlei in 1755 heropgebouwd. Het Wijnschroedershuis, naar ontwerp van architect David 't Kindt, is opgevat als een herenhuis in rococostijl met brede voorgevel uitziend op de Leie van elf traveeën en twee bouwlagen. Haaks op de achtergevel van het Wijnschroedershuis, bevindt zich het in 1912 gereconstrueerde lokaal van de gilde der Kraankinderen naar ontwerp van architect Amandus Robert Janssens.
- **Kraanlei 1, Sint-Veerleplein 15 (Gent)** Twee bouwlagen hoog hoekhuis afgedekt met een zadeldak, opgetrokken in traditionele stijl in de 17de eeuw. De vijf traveeën brede voorgevel is een trapgevel van bak- en zandsteen. De zijgevel aan de kant van het Sint-Veerleplein is een zes traveeën brede lijstgevel. De achtergevel is uitgewerkt als een trapgevel.
- **Sluizeken 8 (Gent)** Beeldbepalend hoekhuis van vier bouwlagen, afgeschuinde hoektravee tussen twee gevels van een en twee traveeën, onder plat dak. Gevel in art-nouveaustijl, volgens archiefstukken van 1904, vermoedelijk naar ontwerp van architect Geo Henderick.
- **Sluizeken 26-27 (Gent)** Diephuis van drie en twee traveeën en drie bouwlagen onder schilddak, vermoedelijk uit de 17de eeuw, doch voorgevel uit de 19de eeuw. Achterbouw, breedhuis van drie traveeën en twee bouwlagen, afgedekt met zadeldak met twee zijtrapgevels, mogelijk opklimmend tot 16de eeuw.
- **Sluizeken 29 (Gent)** Huis van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit de 17de eeuw. Achterbouw van twee traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak, uit de 16de eeuw.
- **Sluizeken 28, 28A-E (Gent)** Huis van drie traveeën en twee bouwlagen onder steil zadeldak uit de 16de tot 17de eeuw. Achterbouw van twee traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak met links aandak met muurvlchtingen, uit de 16de eeuw.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/132303>

Beschermingsbesluiten

- [Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Oost-Vlaanderen - https://id.erfgoed.net/besluiten/15002](https://id.erfgoed.net/besluiten/15002)
SchrappingsbesluitenVaststellingsbesluiten

Vastgesteld bouwkundig erfgoed: Beluik met poortgebouw

Vastgesteld bouwkundig erfgoed

Beknopte karakterisering

Typologies poorten (bijgebouwen), beluiken

Stijl

Datering voor WO I

Betrokken personen • [Ledoux, Adrien \(Ontwerper\)](#)

Beschrijving

Vijf huisjes die samen een beluik vormen, ingeplant rondom een binnenplaats, vermoedelijk aangelegd begin twintigste eeuw en gebouwd in een traditionele stijl naar ontwerp van A. Ledoux.

Waarden

Architecturale waarde

Stedenbouwkundige waarde

Historische waarde

Is de aanduiding van

- **Plotersgracht 27-35 (Gent)** Vijf huisjes die samen een beluik vormen, ingeplant rondom een binnenplaats, vermoedelijk aangelegd begin twintigste eeuw en gebouwd in een traditionele stijl naar ontwerp van A. Ledoux.

Heeft als voorganger

- **Plotersgracht 27-35 (Gent)** Vijf huisjes die samen een beluik vormen, ingeplant rondom een binnenplaats, vermoedelijk aangelegd begin twintigste eeuw en gebouwd in een traditionele stijl naar ontwerp van A. Ledoux.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/136017>

Beschermingbesluiten

- [Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Oost-Vlaanderen - https://id.erfgoed.net/besluiten/15002](#)
SchrappingsbesluitenVaststellingsbesluiten

Historische stadskern van Gent

Beknopte karakterisering

Typologies steden, stadsomwallingen

Datering middeleeuwen, nieuwe tijd

Beschrijving

Algemene Beschrijving

De historische kern van Gent is gesitueerd op beide oevers van de Leie en de Schelde en hun samenvloeiing ter hoogte van de vroegere Sint-Baafsabdij. Zandige hoogten langsheen de valleien kunnen tot 15 m TAW reiken, met als uitzondering de Blandijnberg, met zijn 28 m de hoogste top. Het betreft meestal lichte zandleembodems (P-type), afgewisseld met alluviale bodems gaande van lemig zand (S) en zandleem (P) tot klei (U). Door het sterk verstedelijkte landschap valt de oorspronkelijke topografie echter vaak moeilijk te lezen. Op het gewestplan staat de historische kern bijna volledig ingekleurd als woongebieden met cultureel, historische en/of esthetische waarde, met vooral op de rand enkele parkgebieden.

Archeologische nota

De morfologie van de omwalde stad Gent, midden 19de eeuw, weerspiegelt in grote lijnen de stadsontwikkeling zoals die evolueerde van een kleine handelsnederzetting of *portus* bij de Schelde (wellicht late 9de eeuw) tot een van de grootste laatmiddeleeuwse binnenlandsteden in Noordwest-Europa (Decavele e.a. 1989; Boone & Deneckere 2010). De laatmiddeleeuwse fortificatie werd tussen de 16de en de late 18de eeuw herhaaldelijk aangepast aan nieuwe krijgstechnieken: bastions en buitenbolwerken vervingen de oudere middeleeuwse verdedigingselementen (Capiteyn e.a. 2007).

Gent heeft echter ook een belangrijk pre-middeleeuws verleden. De gunstige geografische ligging met zandige hoogten nabij de samenloop van de twee belangrijke rivieren, oefende al vele duizenden jaren voor onze tijdrekening aantrekking uit op de mens. Verspreid over het hele areaal vinden archeologen sporen terug uit de steentijden, de metaaltijden en de Romeinse tijd (Declercq & Laleman 2010). Zo werd onder meer in de buurt van de Sint-Pietersabdij een verzameling vuurstenen werktuigen opgegraven die de aanwezigheid bevestigen van omstreeks 9600-9000 v. Chr. rondtrekkende mensen. Op het Goudenleeuwplein werden vuurstenen werktuigen en ceramiek aangetroffen, die naar het neolithicum verwijzen. In het hele stadscentrum komen regelmatig vondsten tevoorschijn, die te interpreteren zijn als restanten van nederzettingen uit de protohistorie en de Romeinse tijd. De belangrijkste concentraties Romeinse vondsten binnen de latere stad kwamen aan het licht bij het rivierenknooppunt en overbruggen de periode van de 1ste tot de 4de eeuw.

Binnen de afgebakende stadskern van Gent, voornamelijk op de Zandberg en zijn uitlopers en langsheen de Schelde werden sporen van vroegmiddeleeuwse aanwezigheid vastgesteld (Declercq & Laleman 2010). Hoe fragmentarisch ook, elke registratie van die pre- en vroegmiddeleeuwse getuigen is niet alleen belangrijk voor de reconstructie van het verste verleden in de regio Gent, maar is ook van groot belang voor de reconstructie van de oorsprong en de vroegste ontwikkelingen in de stadswording van Gent. In de eeuwenlang dichtbebouwde stad is het niet evident om sporen van dit verre verleden terug te vinden.

De stichting van twee kloosters in het begin van de 7de eeuw beïnvloedde in sterke mate de verdere ontstaansgeschiedenis van de stad (Declercq 1997; Declercq & Laleman 2010). Tot aan de Noormanneninvallen in de 9de eeuw had het Gandaklooster, de voorloper van de latere Sint-Baafsabdij, een belangrijke functie. Bij dit klooster bevond zich wellicht een nederzetting van bovenlokaal belang, namelijk Ganda, hoofdplaats van de Gentgouw of *pagus Gandensis*. Het tweede, wellicht ook oudste klooster, bevond zich op de Blandijnberg en staat bekend als *Blandinium* of de latere Sint-Pietersabdij (Declercq 1997; Bru & Vermeiren 2010). De twee kloosters en het er omheen ontstane dorp werden in de late middeleeuwen binnen de stadsomwalling opgenomen.

De landbouwoverschotten op beide kloosterdomeinen hebben geleid tot de ontplooiing van de eerste middeleeuwse handelsstad in de latere 9de en 10de eeuw (Declercq & Laleman 2010; Laleman 2011). Dit omwalde areaal met een oppervlakte van zowat 6 hectare sloot aan op de Schelde. In het centrum van deze middeleeuwse kernstad verrees de eerste stadskerk, gewijd aan Johannes, Bavo en Vaast, de latere Sint-Baafskathedraal. Vanaf het midden van de 10de eeuw breidde de handelsnederzetting zich uit. Een belangrijke stimulans ging uit van de graven van Vlaanderen die de residentie in het belangrijkste economische centrum van het graafschap Vlaanderen uitbouwden op de westelijke oever van de Leie. Omheen een areaal van zowat 80 hectare werd omstreeks 1100 een grachtengordel als (tweede) stadsomwalling aangelegd en plaatselijk met stenen fortificaties bijkomend versterkt (Laleman & Stoops 1996). Binnen dit stedelijke gebied, bekend als de Kuip, waren vele tientallen stenen huizen "hoog als torens", wat leidde tot de duiding als middeleeuws Manhattan (Laleman & Raveschot 1991; Laleman 1999). De uitbreiding van de stad is ook te volgen in de oprichting van nieuwe parochies: Sint-Jacob in 1093, Sint-Michiel voor 1105, Sint-Niklaas voor 1120. Maar ook buiten de omwalling woonden mensen: wijken met een afzonderlijk stedelijk statuut, adellijke hoven met opper- en voorhof, religieuze instellingen met hun landelijke afhankelijkheden. Een deel van die middeleeuwse bewoning werd in de laatmiddeleeuwse omwalling opgenomen. In de loop van de 13de eeuw kon Gent immers tal van deelgebieden in diverse etappes verwerven en aan de toenmalige stad toevoegen. Omstreeks 1300 ontstond dan een nieuwe omwalling van zowat 13 kilometer omheen een gebied van 644 hectare (Boone & Deneckere 2010). De begrenzing mag echter

niet doen vergeten dat ook daarbuiten mensen woonden en nederzettingen gelegen waren. Tot ongeveer 1 mijl buiten de omwalling ressorteerden de mensen nog onder stedelijke bevoegdheid en jurisdictie. Verderaf speelden andere landheren een rol. Vanaf het begin van de 14de eeuw werd de Plaetse (latere Botermarkt) het administratieve centrum van de middeleeuwse stad. Het Belfort, de schepenhuisen, het schuttershof van Sint-Joris onderstreepten de stedelijke identiteit van de toenmalige grootstad Gent. Diverse andere markten en pleinen zoals de Korenmarkt en de Vrijdagmarkt kregen vorm om de talrijke economische en commerciële functies de nodige omkadering te bezorgen.

Het moeilijk te ontwarren rivierennet en de ingrepen daarop om de waterstanden in de stad te beheersen, hebben gedurende de middeleeuwen de lay-out van de stad sterk beïnvloed (Laleman 2011). De waterwegen zijn tevens een gidsfossiel om middeleeuwse productieplaatsen en ambachtelijke activiteiten te herkennen of op te sporen. De machtsstrijd tussen het centrale gezag en de steden leidde in Gent tot de Carolijnse Concessie van 1540 (Boone & Deneckere 2010). De Sint-Baafsabdij werd afgeschaft en maakte plaats voor een gebastioneerde versterking, het nieuw Kasteel (later Spanjaardenkasteel). De stadsvestingen ondergingen belangrijke wijzigingen. Het oude corporatieve systeem werd opgedoekt. Veel stedenbouwkundige ingrepen uit die tijd en de daaropvolgende eeuwen kunnen enkel nog met archeologisch onderzoek worden gereconstrueerd.

Evaluatie van de bewaringstoestand en motivatie voor de afbakening

De stedelijke ruimte bewaart sporen van samenlevingen die daar achtereenvolgens aanwezig waren en deze ruimte aan hun noden hebben aangepast. Ze is met andere woorden het resultaat van een complex levenstraject waarbij de invulling veranderlijk was naar gelang de sociaal-economische, maatschappelijke en institutionele context.

Meer nog dan bij dorpen hebben stadsplattegronden een cumulatief karakter en verschillende fasen. De meeste steden zijn niet als geheel gepland, maar hebben vaak een oude nederzettingkern die teruggaat op een oude burcht of abdij, een economische infrastructuur of andere. Soms kunnen deze zelfs refereren naar een oudere, vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid.

Het gebruik van de 19de-eeuwse kadasterkaart (gereduceerd kadaster) als bron voor het onderzoek naar de historische gelaagdheid van een stad wordt gesuggereerd omdat deze een tijdsbeeld geeft van net voor de industrialisering en omdat dit de eerste nauwkeurige versie van het kadaster is met perceelsaanduiding. De oorspronkelijke perceelsindeling van een stad is een relatief stabiel element in de plattegrond, die vaak een prestedelijke oorsprong kent. Ondanks de processen van herverdeling blijven oude bezitsgrenzen en straatpatronen toch lang zichtbaar in het stedelijke landschap. De historische stedelijke kernen zijn immense archeologische sites en behoren tot de meest uitgebreide en complexe sites ter wereld, zowel in extensie als in stratigrafie. Tegelijkertijd zijn deze sites door permanente verstedelijking en stedelijke ontwikkeling ter plaatse zwaar bedreigd.

Wat betreft de afbakening wordt er traditioneel van uitgegaan dat de aanwezige versterkingen in de eerste plaats louter defensieve structuren waren en als dusdanig infrastructuur met een zware belemmerende invloed op de stadsontwikkeling. Hieruit volgt de constructie om de stadswallen te beschouwen als grenzen aan de stadsgroei en dus als bepaling van stadfasen. De stadswallen vormen een belangrijk onderdeel van de stedelijke identiteit en zijn als zodanig actieve componenten en bepalend voor de conceptuele stedelijke ruimte vóór de industriële periode en dus ook betekenisvol als afbakening van de complexe archeologische sites die onze steden zijn.

Omwille van al deze redenen wordt de grens van de archeologisch complexe en waardevolle ruimte vastgelegd op de buitenste afbakening van de stadsgracht rond de wallen en muren. De grachten bieden bovendien goede bewaringscondities voor organisch stedelijk afval. In een aantal gevallen werden de laatmiddeleeuwse muren tussen de 16de en de 18de eeuw vervangen door bastions en Vaubanversterkingen. De vergelijking met oudere stadsplannen laat ons echter steeds zien dat deze latere omwallingen ook de volledige laatmiddeleeuwse ruimte omvatten.

Het intekenen van de kernen gebeurde vanuit de ruimste perceelsafbakening en rekening houdende met belangrijke fysieke grenzen. Deze afbakening zal zich in de eerste plaats concentreren op de begrenzingen die zichtbaar zijn op de kaart, zoals stadsmuren, omwalling, stadsgrachten. Ook de open ruimtes tussen de bebouwde kern en strategische elementen zoals de rivieroever zullen mee opgenomen worden. Op deze manier zijn we honderd procent zeker dat de afbakening van de historische stedelijke kernen in Vlaanderen dekkend is voor de volledige zone met complex stadsarcheologisch erfgoed (Tys e.a. 2010).

Bibliografie

Gereduceerde Kadasterkaart van België, Dépôt de la Guerre, uitgegeven in 1845-1855, schaal 1:20.000.

BOONE M. & DENECKERE G. (red.) 2010: *Gent. Stad van alle tijden*, Mercatorfonds, Gent.

BRU M.-A. & VERMEIREN G. (red.) 2009: *Archeologisch onderzoek in Gent 2000-2009*, Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent, reeks 2, 3, Gent

BRU M.-A. & VERMEIREN G. 2010: *Onder het Sint-Pietersplein Gent. Van hoogadelijke begraafplaats tot parking*, Gent.

BRU M.-A. & VERMEIREN G. (red.) 2010: *Archeologisch onderzoek in Gent 2002-2010*, Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent, reeks 2, 4, Gent.

BRU M.-A. & VERMEIREN G. (red.) 2012: *Archeologisch onderzoek in Gent 2002-2011*, Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent, reeks 2, 5, Gent.

CAPITEYN A., ANTHEUNIS G., CALLE S., CHARLES L. & LALEMAN M.C. 2007: *Historische atlas van Gent: een visie op verleden en toekomst*, Amsterdam.

- CHARLES L., DE VUYST W., ERVYNCK A., EVERAERT G., LALEMAN M.C. & LAPORTE D. (red.) 2000: Het prinselijk hof ten Walle in Gent, *Jubileumuitgave Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent*, Gent.
- DECAVELE J., BALTHAZAR H., BOONE M., GEENS G. & COPPEJANS-DESMEDT H. 1989: *Gent. Apologie van een rebelse stad*, Antwerpen.
- DECLERCQ G. (red.) 1997: *Ganda & Blandinium. De Gentse abdijen van Sint-Pieters en Sint-Baafs*, Gent.
- DECLERCQ G. & LALEMAN M.C. 2010: Archeologie van de stedelijke ruimte. In: BOONE M. & DENECKERE G. (red.), *Gent. Stad van alle tijden*, Gent, 18-49.
- LALEMAN M.C. 1990 : Archeologische en historische visies op het ontstaan en de vroegste ontwikkeling van Gent in confrontatie. II. Een archeologische visie. In : *Ontstaan en vroegste geschiedenis van de middeleeuwse steden in de zuidelijke Nederlanden. Een archeologisch en historisch probleem*. Handelingen van het 14de Internationaal Colloquium, Spa 6-8 sept. 1988, Historische uitgaven reeks in-8, 83, Brussel, 305-315.
- LALEMAN M.C. 1999: Enkele aspecten van stedelijke ontwikkeling in Gent: percelen, huizen en bewoners. In: CARMIGGELT, A., HOEKSTRA T.J., VAN TRIERUM M.C. & DE VRIES D.J. (eds.) 1999: *Rotterdam Papers 10. A contribution to medieval and post-medieval archaeology and history of building*, Rotterdam, 143-153.
- LALEMAN M.C. 2000: Espaces publics dans les villes flamandes au moyen âge : l'apport de l'archéologie urbaine. In: BOONE M. & STABEL P. (eds.): *Shaping urban identity in Late Medieval Europe*, Studies in urban social, economic and political history of the Medieval and early modern Low Countries 11, Leuven, 25-41.
- LALEMAN M.C. 2011: Gent: de ontwikkeling van een stad aan de samenloop van Leie en Schelde. In: DELIGNE C. & SOENS T.(ed.), *Steden en water*. Jaarboek voor ecologische geschiedenis 2010, 9-32.
- LALEMAN M.C. & RAVESCHOT 1991: *Inleiding tot de studie van de woonhuizen in Gent. Periode 1100-1300. De kelders*, Verhandelingen van de Kon. Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België 53, Brussel.
- LALEMAN M.C. & STOOPS G. 1996: Ontwikkeling en verdediging in Gent. Een beknopt overzicht van de stadsarcheologische bijdrage ca. 9de-17de eeuw. In: VAN ROEYEN, J.-P. (ed.), *Uit Vlaamse bodem. 10 archeologische verhalen*, Sint-Niklaas, 120-140.
- TYS D., BUYLE E., VERDURMEN I. & CANTERS F. 2010: *Vectorisering en karakterisering van nederzettingkernen op basis van het zgn. 'gereduceerd kadaster'*, Skar-Rapport 5, Brussel.
- VERHULST A. 1999: *The rise of cities in North-West Europe*, Cambridge.

Is aangeduid als

- **Gent (Gent)** Deze zone omvat de historische stadskern van Gent.

Omvat

- **Apostelhuizen 24 (Gent)** Het vooronderzoek leverde een kelder uit de 2de helft van de 20ste eeuw en een postmiddeleeuws spoor met 16de-eeuws aardewerkfragmenten op.
- **Akkerstraat (Gent)** Er werden sporen gevonden van ophoging in de nieuwe tijd.
- **Akkerstraat 86 (Gent)** Naar aanleiding van bouwwerken door de Bouwgroep Vandewalle voerde de Dienst Stadsarcheologie enkele controles uit.
- **Bagattenstraat, Rozendaalken (Gent)** Naar aanleiding van de bouw van een studentencomplex werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.
- **Biezekapelstraat (Gent)** In het kader van een grootschalige renovatie van het Bischoppelijk Seminarie 'het Sint-Baafshuis', werden door BAAC Vlaanderen twee opgravingen uitgevoerd. Een eerste situeerde zich aan het voormalige seminarie gelegen aan de Kapittelstraat. De tweede opgraving bevond zich aan de noordwestelijke hoek van het voormalige seminarie, ter hoogte van het toekomstige 'Scharniergebouw'.
- **Biezekapelstraat 2 (Gent)** Op vraag van de Dienst Monumentenzorg van de Stad Gent werd het voormalige Klein Sint-Bavo of voormalige Seminarie in 2010 nogmaals grondig geprospecteerd.
- **Bijlokekaai (Gent)** Bij de heraanleg van de binnenterreinen van de Bijlokesite werden verschillende sporen en structuren gevonden, alsook menselijke begravingen.
- **Bisdomkaai (Gent)** Bij een verlaging van de huidige kaaimuur langsheen de Bisdomkaai werden restanten van de laat-19de-eeuwse kademuur zichtbaar.
- **Bisdomplein (Gent)** Bij een kleinschalige archeologische opgraving werden structuren aangetroffen gerelateerd aan de 17de-eeuwse bebouwing en enkele laatmiddeleeuwse straatniveaus.
- **Lammerstraat (Gent)** Bij een archeologisch onderzoek in het zogenaamde Circus te Gent werden restanten aangetroffen die verband houden met de oude looppiste.
- **Drabstraat (Gent)** Voor de bouw van een nieuwe museumvleugel/kunstencentrum met ondergrondse verdiepingen werden een aantal percelen in de historische stadskern van Gent archeologisch geëvalueerd door middel van proefputten.
- **Gandastraat 31 (Gent)** Ongeveer vijftien zandwinningskuilen waren de enige sporen.

- **Geraard de Duivelstraat 1 (Gent)** De onderzoeksopdracht bestaat uit een werfbegeleiding/opgraving vanuit wetenschappelijke vraagstelling en kadert binnen het uitvoeren van enkele sonderingsputten. De aangetroffen sporen en structuren zoals de muurresten en het aardewerk wijzen op de ontwikkeling van de site vanaf de late Middeleeuwen. Andere archeologische objecten zijn schaars.
- **Godshuizenlaan 2 (Gent)** Een uitbreiding van de abdijgebouwen werd op basis van archiefgegevens, inscripties en iconografie gedateerd in 1660-1662.
- **Graslei 14 (Gent)** De opgraving leverde twee waterputten in de tuin, vijf verschillende vloerfunderingsfasen in de kelder en een beerput op.
- **Groentenmarkt 5 (Gent)** Het proefputtenonderzoek leverde inzicht in de bouwgeschiedenis van het 15de-eeuwse Groot Vleeshuis. De oudste lagen, gekoppeld aan de oudste fase van het vleeshuis, werden niet bereikt
- **Keizer Karelstraat (Gent)** Binnen het plangebied werd een grote verstoringsgraad vastgesteld.
- **Oude Houtlei 122 (Gent)** Het klooster zelf dateert van 1687-1688, de kerk van 1725. In 1840 werd het complex verkocht aan de franciscanen die doorheen de 19de eeuw kerk en klooster uitbreidden. Bij de werken kwamen verschillende muurfragmenten aan het licht.
- **Koningstraat 16 (Gent)** De aangetroffen sporen en vondsten leveren belangrijke informatie op over de morfologie van S95 (een middeleeuws steen) en zijn latere aanpassingen. Het gaat hier onder meer om muurresten, vloeren, een haardplaats en een beerput. Er werd veel Doornikse kalksteen aangetroffen.
- **Meulesteedsesteenweg 184 (Gent)** Naar aanleiding van de bouw van een nieuw gebouwencomplex werd een proefputtenonderzoek uitgevoerd.
- **Nederkouter 28-36 (Gent)** Bij een archeologische opgraving kwamen laatmiddeleeuwse sporen en structuren aan het licht die verband houden met de ingebruikname van het land op de oostelijke oever van de Leie.
- **Nederpolder 1-5 (Gent)** Bij een archeologisch onderzoek in de kelders van het Hotel Vanden Meersche werd een complexe meerperiodensite opgegraven, met sporen en structuren van de Merovingische periode tot en met de 20ste eeuw.
- **Tweekerkenstraat (Gent)** Tijdens de werken werden in hoofdzaak puinlagen aangetroffen tot ca. 2,26 meter onder het maaiveld alsook plaatselijk terrasopbouw in baksteen.
- **Cataloniëstraat, Emile Braunplein, Goudenleeuwplein, Korenmarkt, Poeljemarkt, Sint-Jansstraat (Gent)** Er werden sporen aangetroffen uit de vroege tot late middeleeuwen.
- **Oudburg 56 (Gent)** Het voornaamste resultaat was een kijk op de opbouw van één van de dragende zuilen en een opeenvolging van een aantal vloerniveaus in baksteen. Onder het vloerniveau troffen de onderzoekers tevens een aantal bakstenen muren aan.
- **Posteernestraat (Gent)** Bij een archeologische opgraving in het centrum van Gent werden sporen en vondsten aangetroffen van bewoning in de late ijzertijd, evenals restanten van de middeleeuwse stadsomwalling.
- **Predikherenlei 13 (Gent)** De opgraving leverde de kelders op die hoofdzakelijk dateren uit de 19de eeuw.
- **Prinsenhofplein 6, Zilverhof 46 (Gent)** Naar aanleiding van de omgevingsvergunningaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen binnen een pand aan het Prinsenhofplein 6 / Zilverhof 46 te Gent, werd een archeologisch traject opgestart dat uiteindelijk uitmondde in een kleinschalige opgraving. Bij het uitgraven van de verschillende ruimtes of Kamers binnen het pand kwamen twee oudere vloerniveaus aan het licht.
- **Reep 4 (Gent)** Naar aanleiding van de renovatie en nieuwbouw van een aantal gebouwen werd een proefputtenonderzoek uitgevoerd.
- **Schouwburgstraat (Gent)** Zoals bij de vorige twee doorsneden waren de resultaten zeer beperkt.
- **Sint-Baafsplein 1A (Gent)** Sint-Baafskathedraal, waarvan de oudste vermelding opklimt tot 942. De bouwgeschiedenis van dit overwegend gotisch gebouw is zeer complex. De belangrijkste bouwcampagnes omvatten de bouw van het koor op het einde van de 13de eeuw en eerste helft 14de eeuw onder invloed van Noord-Franse en Scheldegotiek, de bouw van westtoren in Brabantse gotiek in 1462-1534, en de bouw van schip en transept in 1533-1559.
- **Sint-Baafsplein 8 (Gent)**
- **Begijnhofdries 25-32, Edmond Boonenstraat 2-6, Hippoliet Lammensstraat 2-4 (Gent)** Het onderzoek is het gevolg van het plan om de conventen op het plangebied om te vormen tot verschillende woningen. Er werden sporen en vondsten aangetroffen die dateren vanaf de late middeleeuwen. Echter zijn de verzamelde gegevens te verspreid en te fragmentair om concrete uitspraken te doen over de conventen en het begijnhof.
- **Sint-Michielsstraat 13-15 (Gent)** Vlakdekkende archeologische opgraving waarbij restanten zijn gevonden van de woningen op dit terrein vanaf de 11de eeuw.
- **Veldstraat 82 (Gent)** Op enkele constructieresten na was de bovenste meter volledig verstoord en/of opgehoogd. Daaronder begonnen de archeologisch interessante middeleeuwse lagen. De moederbodem werd niet bereikt vanwege het grondwater.
- **Vijfwindgatenstraat (Gent)** Waarschijnlijk gaat het hier om een restant van de voormalige stadsomwalling.
- **Voorhoutkaai 22-24 (Gent)** Naar aanleiding van de realisatie van appartementen waarbij in eerste instantie het huidige gebouwenbestand wordt afgebroken en waarna 6 appartementen worden gerealiseerd, werd een proefputtenonderzoek uitgevoerd.
- **Sint-Baafsplein (Gent)** Tijdens een stabiliteits onderzoek werden er een aantal proefputten gegraven onder de verharding en fundering van de huidige vloer van de binnenkoer (-15cm). Hier kwamen vrijwel meteen archeologische sporen aan het licht. De eerste intacte menselijke begravingen kwamen vanaf -75cm aan het licht. Er werden een gemetst systeem van waterafvoer uit de 19de eeuw en een grote bakstenen structuur uit de 17de -18de eeuw gevonden.
- **Sint-Baafsplein (Gent)** Naar aanleiding van het stabiliteitsonderzoek ter hoogte van de crypte in het Sint-Baafskathedraal werden er een aantal proefputten gegraven. In dit vooronderzoek botste men op het bakstenen gewelf van een 17de eeuwse

grafkelder. Deze behoort meer dan waarschijnlijk toe aan Karel Van den Bosch, die de 8ste bisschop van Gent was tussen 1651 en 1660. Tevens trof men een aantal grafkuilen en intacte menselijke begravingen aan. Tot slot werden enkele onzekere restanten van mogelijk oudere vloerniveaus gevonden. Het vondstmateriaal betrof hoofdzakelijk middeleeuws aardewerk en een 15de eeuwse Schotse munt (Koning James III).

- **Sint-Pietersnieuwstraat 21-23 (Gent)** Een eerste fase wordt in de 13de tot 14de eeuw (mogelijk tot 15de eeuw) gedateerd. Een tweede occupatiefase wordt tussen de 15de en de 19de eeuw gedateerd. Een derde occupatiefase omvat sporen die recenter zijn dan de 19de-eeuwse ophoging en nivellering van het terrein.
- **Groenebriel (Gent)** Deze archeologische werfbegeleiding leverde 10 sporen, 9 muren en aardewerkvondsten op, die hoofdzakelijk in de late-en post-middeleeuwen konden gedateerd worden.
- **Zonder-Naamstraat 16 (Gent)** In het kader van een nieuwbouwproject werd een archeologisch prospectieonderzoek met ingreep in de bodem uitgevoerd in de Zonder-Naamstraat te Gent. Dit vooronderzoek bracht een negentiende-eeuwse antropogene ophogingslaag van 2-3 m dik aan het licht. Onder de ophogingslaag werden geen antropogene sporen aangetroffen, wat aanduidt dat er op dit terrein geen activiteiten werden uitgeoefend, vermoedelijk gelinkt aan het dynamische karakter van het toenmalige landschap dat onderhevig was aan overstromingen van de Leie.

Is gerelateerd aan

- **Groentenmarkt 7 (Gent)** In een geschil van 1251 over het juiste traject van de Lieve, de grotendeels gegraven verbinding tussen Gent en Damme, duikt het Vleeshuis voor het eerst op. Zoals de Vleeshal zich thans nog in het stadsbeeld voordoet, getuigt ze van een bouwfase in het eerste kwart van de 15de eeuw.
- **Nieuwland (Gent)** De opgraving vond plaats in een deel van de stad Gent dat tot zeker in de late middeleeuwen in een overstromingsgevoelig gebied lag. De oudste sporen, namelijk greppelsystemen, zijn dan ook te koppelen aan mogelijke bleekweiden. Na diverse ophogingspakketten kwamen dan de oudste sporen van bewoning aan het licht, burgerhuizen langs Nieuwland, en de daarmee geassocieerde structuren. In de 19de eeuw maakte deze bebouwing plaats voor een tweede fase van bebouwing.

Is deel van

- **Afsnee, Desteldonk, Drongen, Gent, Gentbrugge, Ledeborg, Mariakerke, Mendonk, Oostakker, Sint-Amansberg, Sint-Denijs-Westrem, Sint-Kruis-Winkel, Wondelgem, Zwijnaarde (Gent)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/140021>

Beluik met poortgebouw

Beknopte karakterisering

Typologies [beluiken, poorten \(bijgebouwen\)](#)

Stijl

Datering [voor WO I](#)

Betrokken personen • [Ledoux, Adrien \(Ontwerper\)](#)

Beschrijving

Vijf huisjes die samen een beluik vormen, ingeplant rondom een binnenplaats, vermoedelijk aangelegd begin twintigste eeuw en gebouwd in een traditionele stijl naar ontwerp van A. Ledoux.

Poortgebouw met twee bouwlagen onder een zadeldak (nok evenwijdig met de straat, Vlaamse pannen), [met nummer 39-41](#), in begin twintigste eeuw vermoedelijk samen hiermee gerestaureerd met toevoeging van achterin gelegen beluikje. Bak- en hardsteenbouw, horizontaal belijnd door waterlijst en afgebiesd met overhoekse muizentand onder de gootlijst. Begane grond met brede korfboogvormige doorgang; bolkozijn op de bovenverdieping.

Nummer 27. Links, dubbelhuis met twee bouwlagen van vier traveeën onder zadeldak (mechanische pannen), uit het eerste kwart van de twintigste eeuw. Bak- en hardsteenbouw, rechthoekige vensters met arduinen vensterkruisen onder streks ontlastingssysteem. Rechthoekige deur met tussendorpel en bovenlicht met middenstijl. Overhoekse muizentand onder de gootlijst.

Nummer 29-31. Twee woningen met ingang in de korfboogvormige doorgang naar de nu gedempte Plottersgracht. Op de bovenverdieping, drie gekoppelde rechthoekige vensters met arduinen tussenstijlen en bovendorpels onder onderaan open gelaten strekse ontlastingsbogen. Doorlopende muizentand.

Nummer 33-35. Gelijkaardige huisjes met twee bouwlagen doch verspringende kroonlijst; nummer 33 met achterinspringende deur onder de bovenverdieping steunend op een houten balk.

Waarden

Is aangeduid als

- **Plotersgracht 27-35 (Gent)** Vijf huisjes die samen een beluik vormen, ingeplant rondom een binnenplaats, vermoedelijk aangelegd begin twintigste eeuw en gebouwd in een traditionele stijl naar ontwerp van A. Ledoux.
- **Plotersgracht 27-35 (Gent)** Vijf huisjes die samen een beluik vormen, ingeplant rondom een binnenplaats, vermoedelijk aangelegd begin twintigste eeuw en gebouwd in een traditionele stijl naar ontwerp van A. Ledoux.

Is deel van de aanduiding als

- **Ballenstraat, Corduwaniersstraat, Drongenhof, Geldmunt, Haringsteeg, Hertogstraat, Kaatsspellein, Kalversteeg, Karmelietenstraat, Kleine Vismarkt, Kraanlei, Lange Steenstraat, Oudburg, Plotersgracht, Rodekoningstraat, Sint-Veerleplein, Sluizeken, Sluizekenkaai, Sluizekenstraat, Trommelstraat, Vrouwebroersstraat, Zeugsteeg, Zuivelbrugstraat, Zwaanstraat (Gent)** Het Patershol en de onmiddellijke aanpalende omgeving is beschermd als stadsgezicht.

Is deel van

- **Plotersgracht (Gent)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/25632>

Patershol

Beknopte karakterisering

Typologies [arbeiderswoningen](#), [beluiken](#), [burgerhuizen](#), [godshuizen](#), [herenhuizen](#), [refugiehuizen](#), [stadswoningen](#)

Beschrijving

Het Patershol is een klein maar dichtbebouwd stadsgebied in de schaduw van het Gravensteen. De wijk wordt gekenmerkt door enkele grote, religieuze ensembles, luxueuze herenhuizen en voornamelijk veel middeleeuwse stadswoningen.

Historiek en beschrijving

Wat in Gent algemeen 'Het Patershol' wordt genoemd, is een klein maar dichtbebouwd stadsgebied van zowat 4,5 hectare groot, tussen de Lange Steenstraat in het noorden, het Sluizeken in het oosten, de Leie in het zuiden en de Geldmunt in het westen.

In het begin van de 10de eeuw werd langs de linkeroever van de Leie een omwalde grafelijke versterking of *castrum* in de vorm van een eiland opgericht. Het eiland was op dat moment een grafelijk gebied dat los stond van de rest van de stad. De site, waar de horigen van de graaf verbleven, werd in de 10de eeuw uitgebreid en versterkt en kreeg de naam '*vetus burgus*' of Oudburg. Pas in de late 11de eeuw werd er door de graaf een stenen zaalgebouw opgericht dat onder graaf Filip van den Elzas werd omgebouwd tot een machtige burcht, gekend als het [Gravensteen](#). In de schaduw van deze burcht ontstond de wijk het Patershol, in de lengte doorsneden door de in 1872 gedempte Plotersgracht.

De oudste bewoningssporen in het Patershol klimmen op tot de 12de eeuw. Maar de ambachtelijke activiteiten die we terugvinden in toponiemen als Corduwaniersstraat en Plotersgracht, met name verwijzend naar de lederbewerking, zouden nog ouder kunnen zijn. Het is inderdaad zo dat deze stadswijk vanaf haar ontstaan tot in de 18de eeuw werd gekenmerkt door de bedrijvigheid van de lederbewerking.

In het Patershol komen enkele grote ensembles voor. Het oudste en ook het grootste is het [Caermersklooster](#) of het klooster van de geschoeide karmelieten. De oorspronkelijke refuge van de abdij van Cambron, in 1287 overgenomen door de karmelieten, groeide uit tot twee grote vleugelensembles die rond twee binnentuinen werden opgericht. Eén van de vleugels wordt gevormd door de opvallende grote kerk. Aan het Caermersklooster paalt het Drongenhof. Hier groeide, in de 17de eeuw, uit een toevluchtshuis, een norbertijnenklooster. Van de gebouwen blijft hoofdzakelijk de [kapel](#) over. Een derde groot ensemble wordt gevormd door het [Kinderen Alijnshospitaal](#), een godshuis dat in 1363 aan de Kraanlei ontstond en nu het museum 'Huis van Alijn' huisvest.

In de 17de en 18de eeuw genoot het Patershol veel belangstelling vanwege magistraten en advocaten die verbonden waren aan de bestuursorganen die toen in het naburige Gravensteen zetelden. Hiervan getuigen de talrijke luxueuze herenhuizen uit die periode. De meeste zijn opgericht in de typische traditionele bak- en zandsteenstijl, met toevoeging van eigentijdse decoratieve elementen.

Daarnaast omvat het Patershol hoofdzakelijk kleinschalige gebouwen waarvan een groot aantal apart als monument werd beschermd.

In de loop van de 19de eeuw veranderde de vervallen buurt totaal van karakter. De opkomst van de industrie trok veel mensen aan die een goedkoop onderkomen zochten in de verouderde huizen. Mede omdat in de onmiddellijke nabijheid, onder meer in het Gravensteen, fabrieken waren opgericht, werd het Patershol op korte tijd een arbeiderswijk. De tuinen werden dicht gebouwd en de grote gehelen werden in wooneenheden opgesplitst. Op het einde van de 19de eeuw ging de industrie zich echter elders vestigen. Met het verdwijnen van de werkplaatsen in de buurt, trokken ook de arbeiders weg.

Voor na de Eerste Wereldoorlog werd de intussen uitgeleefde wijk een toevluchtsoord voor verpauperde bevolkingsgroepen en marginalen. Het Patershol was een slecht befaamde buurt geworden in het hart van de stad, met een groot aantal logementshuizen, kroegen en bordelen.

Sedert de Tweede Wereldoorlog werden diverse sanerings- en renovatieplannen opgesteld. De uitvoering ervan bleef echter zeer lang op zich wachten. In de jaren 1970 kwam daardoor op privé-initiatief een spontane heropleving op gang. Vooral horecabedrijven begonnen toen brood te zien in de kleinschalige wijk in het oude centrum van de stad. Door de verkrotting enerzijds en - paradoxaal genoeg - de speculatieve prijsstijging van gronden anderzijds, moesten de meeste armere bewoners uitwijken. Het doorzetten van deze tendens, die op een uitsluitende handelsactiviteit had kunnen uitmonden, dreigde de leefbaarheid in gevaar te brengen van een woonwijk die tot in de jaren 1960 een druk sociaal leven kende en toen voornamelijk op kunstenaars en studenten een grote aantrekkingskracht uitoefende.

Sedert het einde van de jaren 1970 kregen plannen om de oude wijk te conserveren en er de woonfunctie te herstellen, concreet vorm. Het stadsbestuur kocht en restaureerde een aantal verkrotte panden en de gemeenteraad keurde een actieplan goed dat voorzag in een coördinatie tussen privé- en overheidsinitiatief, de afbakening van zones voor huisvesting, het verkeersvrij maken van de zone, het verplicht onderhoud van de panden door de eigenaars en een subsidiereglement voor renovatie.

- DE KEGEL A. (e.a.) 1992: *'Beschermd monumenten in Oost-Vlaanderen. Arrondissement Gent.'*, Gent, 169-172.
- VAN BOCKSTAELE K. en DEBACKER J., s.d.: *Het Patershol: een bijzondere Gentse wijk. Een historische wandeling.'* [online] <http://patershol.org/de-buurt/geschiedenis-patershol> (geraadpleegd op 30 april 2015).

Omvat

- **Sint-Veerleplein (Gent)** Zandstenen barokpoortje, vermoedelijk voormalige toegang tot het gesticht voor weesjongens op Bisdomplein, later overgebracht naar het Museum voor Stenen Voorwerpen en circa 1913 hier geplaatst als achterpoortje van een huis aan de Kraanlei. Daterend van de tweede helft van de 17de eeuw.
- **Sluizeken 11 (Gent)** Enkelhuis van twee traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak, uit eerste kwart 20ste eeuw. Lijstgevel van wit geglazuurde baksteen horizontaal geleed door arduinen banden.
- **Sint-Veerleplein 12 (Gent)** Huis van drie traveeën en twee bouwlagen, afgedekt met een zadeldak, uit de 16de eeuw. Voorgevel met in- en uitgezwakte top in traditionele bak- en zandsteenbouw.
- **Kleine Vismarkt 8 (Gent)** Smal hoekhuis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak, daterend uit de eerste helft van de 17de eeuw. Bak- en zandstenen voorgevel met dubbelhuisopstand en in- en uitgezwakte top. Zijgevel van vier traveeën met bakstenen lijstgevel. Gedeeltelijk gerestaureerd in 1890, waarbij de geveltop volledig gereconstrueerd werd.
- **Kleine Vismarkt 6 (Gent)** Huis van zes traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak en eertijds gedateerd 1614 op gesculpteerde reliëfs in boogvelden van bovenverdieping. Voorgevel gerestaureerd in 1890, begane grond gewijzigd in de 20ste eeuw. Lijstgevel opgetrokken uit baksteen met gebruik van zandsteen voor de hoekblokken, penanten, speklagen en markerende waterlijsten. Gedeeltelijk bewaarde zijtrapgevel.
- **Sluizeken 30, 30A-D (Gent)** Onderkelderd diephuis van drie traveeën en drie bouwlagen, onder zadeldak met achterpuntgevel, uit de 16de eeuw tot de eerste helft van de 17de eeuw. Achterbouw van drie traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak, met links aandak, uit de 16de tot 17de eeuw.
- **Sluizeken 31-34 (Gent)** Ruim diephuis van vier traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit de 17de eeuw, met gerestaureerde trapgevel in traditionele bak- en zandsteenstijl. Achterbouw van twee traveeën en twee bouwlagen onder een naar de nok toe versmallend zadeldak, uit de 17de eeuw.
- **Sluizeken 9 (Gent)** Onderkelderd enkelhuis van twee traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak met links een kleine dakkapel met schilddak, volgens archiefstukken van 1902 naar ontwerp van architect J.G. Semey.
- **Sint-Veerleplein 13 (Gent)** Huis met trapgevel met 5 trappen + topstuk, twee traveeën en drie bouwlagen met zadeldak, uit de 17de eeuw. Traditionele bak- en zandsteenbouw waarbij de Balegemse zandsteen bij restauratie vervangen werd door Franse steen.
- **Kleine Vismarkt 2-4, Kraanlei 2 (Gent)** Oud gildehuis der Wijnschroeders of Kraankinderen midden 18de eeuw deels gesloopt en na verbreding van de Kraanlei in 1755 heropgebouwd. Het Wijnschroedershuis, naar ontwerp van architect David 't Kindt, is opgevat als een herenhuis in rococostijl met brede voorgevel uitzien op de Leie van elf traveeën en twee bouwlagen. Haaks op de achtergevel van het Wijnschroedershuis, bevindt zich het in 1912 gereconstrueerde lokaal van de gilde der Kraankinderen naar ontwerp van architect Amandus Robert Janssens.
- **Sluizeken 32 (Gent)** Hoekhuis waarvan de rechter zijgevel paalt aan de gedempte Schipgracht en de achterbouw uitziet op de Leie. Diephuis van drie traveeën en drie bouwlagen onder schilddak (leien), onderbouw en kern waarschijnlijk opklimmend tot 16de eeuw, voorgevel volgens archiefstukken gewijzigd in 1778. Achterbouw uit 16de eeuw.
- **Kraanlei 1, Sint-Veerleplein 15 (Gent)** Twee bouwlagen hoog hoekhuis afgedekt met een zadeldak, opgetrokken in traditionele stijl in de 17de eeuw. De vijf traveeën brede voorgevel is een trapgevel van bak- en zandsteen. De zijgevel aan de kant van het Sint-Veerleplein is een zes traveeën brede lijstgevel. De achtergevel is uitgewerkt als een trapgevel.
- **Sluizeken 8 (Gent)** Beeldbepalend hoekhuis van vier bouwlagen, afgeschuinde hoektravee tussen twee gevels van een en twee traveeën, onder plat dak. Gevel in art-nouveaustijl, volgens archiefstukken van 1904, vermoedelijk naar ontwerp van architect Geo Henderick.
- **Sluizeken 26-27 (Gent)** Diephuis van drie en twee traveeën en drie bouwlagen onder schilddak, vermoedelijk uit de 17de eeuw, doch voorgevel uit de 19de eeuw. Achterbouw, breedhuis van drie traveeën en twee bouwlagen, afgedekt met zadeldak met twee zijtrapgevels, mogelijk opklimmend tot 16de eeuw.
- **Sluizeken 28, 28A-E (Gent)** Huis van drie traveeën en twee bouwlagen onder steil zadeldak uit de 16de tot 17de eeuw. Achterbouw van twee traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak met links aandak met muurvlchtingen, uit de 16de eeuw.

- **Sluizeken 29 (Gent)** Huis van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit de 17de eeuw. Achterbouw van twee traveeën en twee bouwlagen, onder zadeldak, uit de 16de eeuw.
- **Ballenstraat (Gent)**
- **Corduwaniersstraat (Gent)**
- **Drongenhof (Gent)**
- **Geldmunt (Gent)**
- **Haringsteeg (Gent)**
- **Hertogstraat (Gent)**
- **Kaatsspelplein (Gent)**
- **Kalversteeg (Gent)**
- **Karmelietenstraat (Gent)**
- **Kraanlei (Gent)**
- **Lange Steenstraat (Gent)**
- **Oudburg (Gent)**
- **Plotersgracht (Gent)**
- **Rodekoningstraat (Gent)**
- **Trommelstraat (Gent)**
- **Vrouwebroersstraat (Gent)**
- **Zeugsteeg (Gent)**
- **Zuivelbrugstraat (Gent)**
- **Zwaanstraat (Gent)**

Is aangeduid als

- **Ballenstraat, Corduwaniersstraat, Drongenhof, Geldmunt, Haringsteeg, Hertogstraat, Kaatsspelplein, Kalversteeg, Karmelietenstraat, Kleine Vismarkt, Kraanlei, Lange Steenstraat, Oudburg, Plotersgracht, Rodekoningstraat, Sint-Veerleplein, Sluizeken, Sluizekenkaai, Sluizekenstraat, Trommelstraat, Vrouwebroersstraat, Zeugsteeg, Zuivelbrugstraat, Zwaanstraat (Gent)** Het Patershol is een klein maar dichtbebouwd stadsgebied in de schaduw van het Gravensteen. De wijk wordt gekenmerkt door enkele grote, religieuze ensembles, luxueuze herenhuizen en voornamelijk veel middeleeuwse stadswoningen.
- **Ballenstraat, Corduwaniersstraat, Drongenhof, Geldmunt, Haringsteeg, Hertogstraat, Kaatsspelplein, Kalversteeg, Karmelietenstraat, Kleine Vismarkt, Kraanlei, Lange Steenstraat, Oudburg, Plotersgracht, Rodekoningstraat, Sint-Veerleplein, Sluizeken, Sluizekenkaai, Sluizekenstraat, Trommelstraat, Vrouwebroersstraat, Zeugsteeg, Zuivelbrugstraat, Zwaanstraat (Gent)** Het Patershol en de onmiddellijke aanpalende omgeving is beschermd als stadsgezicht.

Is deel van

- **Gent (Gent)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/127446>

Unesco werelderfgoed bufferzone: Belfort, lakenhal en Mammelokker: buffer

Unesco werelderfgoed bufferzone

Beknopte karakterisering

Typologies belforten, gevangenissen, lakenhallen

Stijl

Datering 14de eeuw, tweede kwart 15de eeuw, derde kwart 17de eeuw, tweede kwart 18de eeuw, vierde kwart 19de eeuw, voor WO I

Betrokken personen

- 't Kindt, David (Ontwerper)
- Cruyl, Lieven (Ontwerper)
- De Waele, Joseph (Ontwerper)
- Roelandt, Louis (Ontwerper)
- Vaerwyck, Valentin (Ontwerper)
- Van Assche, Auguste (Ontwerper)
- Van Assche, Simon (Ontwerper)
- Van Rysselberghe, Charles (Ontwerper)

Beschrijving

Het belfort, de lakenhal en de Mammelokker (voormalige stadsgevangenis) zijn erkend als werelderfgoed. De binnenstad van Gent werd als bufferzone rond deze gebouwen afgebakend.

Het [volledige dossier](#) kan je raadplegen op de website van UNESCO.

Is de omvattende aanduiding van

- **Sint-Baafsplein (Gent)** Aan de bouw van het huidige Belfort van Gent werd begonnen in het eerste kwart van de 14de eeuw. Vermoedelijk was het oorspronkelijke ontwerp van de hand van de meestermetser Jan van Haelst. De huidige stenen torenspits dateert van 1911-1913. Het gotische gebouw heeft een rechthoekig grondplan en is opgetrokken uit Doornikse kalksteen.
- **Botermarkt 17-18, 17A, 18A, Sint-Baafsplein 2A (Gent)** Ter vervanging van de oude Lakenhal op de Hoogpoort tegenover het stadhuis, werd in 1425 begonnen met de bouw van een nieuwe Lakenhal aanleunend tegen de oostzijde van het Belfort. Handelsgebouw in Brabantse gotische stijl naar ontwerp van Simon Van Assche. In 1445 waren zeven traveeën van het elf traveeën lange ontwerp uitgevoerd. In 1903 werden vier traveeën toegevoegd aan de noordzijde en was het oorspronkelijke 15de-eeuws ontwerp voltooid.
- **Botermarkt 17-18, 17A, 18A (Gent)** Klein gebouw met grillig plattegrond, opgetrokken in 1741 tegen de westgevel van de Lakenhal en de noordzijde van het Belfort, ter vervanging van de in 1718 op de Korenmarkt gesloopte stadsgevangenis. Bleef tot 1902 zijn functie van stadsgevangenis behouden. Dubbelhuis van drie traveeën en twee bouwlagen onder gebogen mansardedak, in overgang Lodewijk XIV-Lodewijk XV-stijl, opgetrokken naar ontwerp van architect David 't Kindt. Lijstgevel van hardsteen, bekroond met een gebogen fronton met in het tympaan een reliëf met uitbeelding van de legende van de Caritas, waarvan de bijnaam van het gebouw, namelijk Mammelokker, is ontleend.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15013>